

C105 – CUL13

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2006-2007

15 februari 2007

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR CULTUUR, JEUGD, SPORT EN MEDIA

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandenbossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over steun aan boekhandels	1
Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het subsidiereglement voor participatie-, experimentele en bijzondere culturele projecten en hobbyverenigingen 2007 voor de verdeling van de middelen van de Nationale Loterij die bedoeld zijn voor culturele doeleinden en organisaties	7
Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de Vlaamse Cultuurprijzen	9
Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de mogelijke afbraak van het Toyo Ito-paviljoen in Brugge	14
Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het ontbreken van permanente terreinen voor lawaaierige sporten in Vlaams-Brabant en in Oost- en West-Vlaanderen	16

Waarnemend voorzitter: de heer Steven Vanackere

Vraag om uitleg van de heer Dany Vandebossche tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over steun aan boekhandels

De voorzitter: De heer Vandebossche heeft het woord.

De heer Dany Vandebossche: Ik denk niet dat ik de hele geschiedenis in herinnering moet brengen. In de loop der jaren is het onderwerp al diverse keren aan bod gekomen. We hebben hier nog zeer uitgebreide discussies gevoerd over de vaste boekenprijs. Gisteren heeft de Kamer de maatregelen voor een vaste boekenprijs afgevoerd. Er was geen meerderheid meer voor. Er wordt nu gewacht op een advies van de betrokken gemeenschappen. Het probleem blijft hetzelfde.

Naar aanleiding van een studie over een vaste boekenprijs van de Raad voor de Mededinging heb ik op de Dag van de Poëzie een opiniestuk geschreven over dit onderwerp. De raad bleek die vaste prijs ook niet erg gunstig gezind te zijn. De regeling zou geen oplossing bieden.

In 2005 is er een stuk verschenen van de voorzitter van Colibro, waarin staat: "Een vaste boekenprijs vragen de boekhandelaars niet meer." In de loop der jaren is er dus wel een en ander veranderd. Ook ik ben van mening veranderd. Zoals u zich herinnert, was ik een vurig pleitbezorger van de vaste boekenprijs. Intern was daarover niet echt een overeenstemming.

Over de vaste boekenprijs kunnen we straks misschien nog een boompje opzetten. Daarnaast is er ook de vraag of we voor de onafhankelijke boekhandels – en dus niet de ketens of grootwarenhuizen –, die zich verenigd hebben in Colibro, niet iets moeten doen.

De discussie is enigszins vergelijkbaar met die over de beeldende kunst, over de verhouding tussen de kunstenaars, de musea en de galerijen. Galerijhouders zijn natuurlijk geen mecenasen. Ze leiden ook – meestal – kleine bedrijven. Die bedrijven moeten in de eerste plaats kunnen overleven. Voor boekhandels geldt dat ook. Niettegenstaande het engagement van veel onafhankelijke boekhandelaars moeten ze in de eerste plaats economisch het hoofd boven water kunnen houden.

Mijnheer de minister, in de beleidsnota 2004-2009 hebt u gesteld dat de goede boekhandel zal worden ondersteund. Daar gaat het nu juist over. We subsidiëren na-

melijk uitgevers, auteurs en vertalers om moeilijke boeken een kans te geven op de markt. Die boeken blijven echter maar twee of drie maanden op de plank staan. Als die boeken dan niet verkocht raken, moeten ze plaats maken voor andere werken die wel verkopen.

De boekhandelaar moet op de een of andere manier overleven. Het is dan ook logisch dat de uitbater van de boekhandel bijna niet anders kan dan zo te werken. Ik heb het nu uiteraard niet over ketens, die op een andere manier functioneren. Het probleem stelt zich echter ook daar.

Mijnheer de minister, wij financieren, zij het onrechtstreeks via overheidsgeld of rechtstreeks via investeringen, de uitgave van poëzie en literatuur. We slagen er echter niet in die werken aan de man te brengen. Met een voor de culturele sector lelijk woord kunnen we zeggen dat we ze niet verkocht krijgen. Als er in de media geen hype wordt gecreëerd, is het niet evident om in deze wereld een boek te slijten.

Mijnheer de minister, mijn stelling is dat we de onafhankelijke boekhandels dan maar op de een of andere manier bij het cultuurbeleid moeten betrekken. Ik ga niet alles herhalen wat daar in het verleden over gezegd is. In 2003 hebben wij zelf een tekst verspreid waarin stond dat er een soort van boekenplan moest komen waarin ook de boekhandels moeten worden betrokken. Er worden inspanningen geleverd om boeken te financieren en uit te geven maar die leiden niet tot de verkoop daarvan.

In die tekst heb ik gesuggereerd dat er op een of andere manier ondersteuning moet komen. Daar kwam een reactie op van het Vlaams Fonds voor de Letteren. Daarin stond dat het niet noodzakelijk om subsidiëring moet gaan, wat ik trouwens ook nooit beweerd heb. Verder stond er dat er positieve effecten waren van de boekenprijs. Dat blijkt echter niet uit de studies. De kans is bovendien klein dat dat effect blijvend is.

Het ontbrak zagezegd aan politieke moed om de vaste boekenprijs door te voeren. Dat zou kunnen, maar volgens mij is voor een maatregel als de vaste boekenprijs nog altijd een parlementaire meerderheid nodig. Die meerderheid kwam er echter niet en de zaak werd begraven.

Er wordt ook gesuggereerd om de boekenprijs op te nemen in een tax shelter voor de boekenwereld. Dat is een idee dat ik drie jaar geleden al heb voorgesteld. Ik had het dan niet over een tax shelter voor de sector

maar over een tax shelter voor het Cultuurfonds. De minister van Financiën en de administratie zijn echter niet altijd even optimistisch over de invoering daarvan als wij. Ik denk dan ook dat dit niet echt een realistische optie is.

Verder kan ook iets worden gezegd voor de plannen van CultuurInvest. Het probleem bij CultuurInvest is echter, en dat wordt ook bevestigd door Carlo Van Baelen, dat de zelfstandige boekhandels niet onmiddellijk aan bod zullen komen omdat ze veel te klein en niet voldoende gestructureerd zijn.

Frankrijk heeft een vaste boekenprijs en ook daar blijkt een duidelijke achteruitgang van de onafhankelijke boekhandels. Daar zijn dan ook een aantal begeleidende maatregelen genomen.

Mijnheer de minister, ik heb een suggestie en een vraag. De suggestie is afkomstig van Colibro, de vereniging van onafhankelijke boekhandelaars. Zij vragen dat een gemengde werkgroep zou worden opgericht die op heel korte termijn de problemen van de boekhandels oplijst. Daarin moet ook worden nagegaan wat er kan gebeuren via subsidiëring of andere ondersteuning. De belangen van de uitgevers en van de boekhandelaars lopen niet altijd gelijk, integendeel. Ik stel dan ook voor dat de zelfstandige boekhandelaars daarbij worden betrokken.

Mijnheer de minister, welke plannen waren aangekondigd in de beleidsnota voor de ondersteuning of subsidiëring van de zelfstandige boekhandelaars?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de minister, vanmorgen in de bibliotheek viel mijn oog op een uitgave in de UNESCO-reeks 'De tak waarop wij zitten - Berichten uit de boekenbranche'. De eerste titel uit de reeks luidt: 'De eigenzinnigheid van prostitutie als ethische problematiek'. De reeks beslaat dus een heel breed veld. Uiteraard staat er ook heel veel in over leesbevordering en dergelijke.

In de recente uitgave van 2006, geschreven door Mark Cloostermans, vond ik een en ander terug over de vaste boekenprijs. Hij schrijft dat de politici niet langer achter de vaste boekenprijs staan. Sinds de Vlaamse kranten in navolging van hun Nederlandse collega's goedkope boeken uitbrengen, is men er immers van overtuigd dat een boek dat 10 euro kost, heel duur is. Wie een boek wil kopen, zal dat wellicht wel doen, ook zonder de vaste boekenprijs.

Uiteraard is het boek belangrijk. In de uitgave vond ik ook de volgende prachtige woorden die de heer Piotr Marciszek uitsprak op een congres van de European Booksellers Federation: "Boeken dragen bij aan de op-

voeding en het is de opvoeding die de kwaliteit van onze toekomstige politieke leiders bepaalt." De tekst is lezenswaardig. Er staan allerhande zaken in, maar op het eerste zicht vind ik niets terug over de ondersteuning van de boekhandel.

Mijnheer Vandenbossche, ik vond uw vraagstelling heel origineel en ter zake. Ik heb de tekst gelezen en vond hem heel mooi. Het viel me trouwens op dat er niet wordt gesproken over 'Jan en klein Pierke', maar over 'Pol en klein Pierke'.

De heer Steven Vanackere: Dat zijn de christelijke wortels: het gaat over Petrus en Paulus.

De heer Jan Loones: Ik heb nagedacht over voorstellen inzake boekhandels. Ik heb vernomen van uitbaters van de Standaard Boekhandel dat ze in de periodes dat kranten boekenreeksen aanbieden, een toevloed aan bezoekers krijgen. U kent die uitgaven van de kranten wel. Zo loopt er op dit ogenblik een actie in De Morgen voor een prachtige reeks kunstboeken. Met dergelijke initiatieven zijn zowel de pers, de lezers, de uitgevers als de boekhandels gebaat. Ik weet wel dat het om een keten van boekhandels gaat, niet meteen om de 'goede boekhandel' waarnaar de heer Vandenbossche verwijst – al wil ik hiermee niet gezegd hebben dat ketens slechte boekhandels zijn. Het kan niet anders dan dat de boekhandels gebaat zijn met dergelijke acties, want anders zouden ze niet meedoen.

Ik ben niet principieel gekant tegen een vaste boekenprijs, maar ik denk dat die voorbijgestreefd is. We moeten veeleer op zoek gaan naar creatieve oplossingen. Ik ben in elk geval erg nieuwsgierig naar de creativiteit van de minister.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik heb het opiniestuk van de heer Vandenbossche in De Morgen erg aandachtig gelezen. Daarin wordt afgestapt van het zogenaamd platgetreden pad van de vaste boekenprijs. Ik heb gemerkt dat er tijdens de vorige legislatuur nogal wat vragen werden gesteld over dit onderwerp.

De heer Dany Vandenbossche: Dat klopt. Ik heb toen trouwens ook een opiniestuk geschreven, samen met mijn voormalige collega Jan Van Duppen. We hielden toen samen een pleidooi voor de vaste boekenprijs. Het gebeurt niet vaak, maar ik heb een grote bocht genomen. Ik heb dat met plezier gedaan, want anders blijven we nog veel te lang rijden.

De heer Erik Arckens: Mijnheer Vandenbossche, ik heb toch een aantal vragen. Ik vind het een goede zaak dat op een creatieve wijze wordt nagedacht. Zo wordt

er gedacht aan tax shelters, aan CultuurInvest en aan fiscale maatregelen. Er zijn veel mogelijkheden.

Ik merk dat we constant vergelijken met Frankrijk. Ik vraag me af of we inzake de ondersteuning van boekhandels geen lessen kunnen trekken uit de situatie in Nederland of Scandinavië. Ik veronderstel dat al die landen gelijkaardige problemen hebben.

De zelfstandige boekhandel gaat inderdaad achteruit. We moeten die niet per se een kwaliteitsboekhandel noemen. In Brussel was er vroeger maar één kwaliteitsboekhandel: De Plukvogel. We konden het zo zien aankomen dat die het niet zou halen door de aanwezigheid van Fnac en, in mindere mate, van de Standaard Boekhandel.

Minister Bert Anciaux: De boekhandel heeft nog jaren kunnen overleven dankzij de verkoop van schoolboeken.

De heer Erik Arckens: Dat klopt.

Mijnheer Vandenbossche, ik weet niet of we het pad van de vaste boekenprijs zomaar mogen verlaten. Een vaste boekenprijs biedt aan de zelfstandige boekhandelaar in elk geval het voordeel dat er met zekerheid een afname is van 100 of 150 exemplaren. Zonder die garantie kopen de mensen de boeken aan een lagere prijs in de Makro of Colruyt.

De boekhandelaar is niet alleen een verkoper, hij heeft ook metier. Het is een stiel. Men kan zomaar niet een advertentie 'Gezocht: gerant voor kwaliteitsboekhandel' in de krant plaatsen. Deze mensen zijn met hun zaak vergroeid, zij lezen werkelijk boeken.

Er is, wat boeken betreft, een hele differentiatie. Je hebt het, zeg maar, 'ruwere' boek, en dan gaat het tot en met de poëziebundel waarover u het in uw opiniestuk in De Morgen had. Die heeft altijd een heel beperkte afname, en is altijd zeer duur.

Een loutere subsidiëring van een boekhandel als dusdanig zie ik niet zitten. Je kunt die subsidiëring – op welke manier dan ook, met een Tax Shelter of een CultuurInvest of een fiscale maatregel – nooit zodanig organiseren dat het moeilijke, heel delicate boek waarover we het hier hebben, echt geraakt waar het zou moeten raken. Daar spelen ook nog andere elementen in mee: promotie, media enzovoort. Het volstaat niet dat die promotie op Klara gebeurt. Daar bereik je 1 of 2 procent van het publiek. Ik stel ook vast dat in de zogenaamde kwaliteitskranten, De Standaard en De Morgen, de echt delicate dichtbundels ook niet uitvoerig worden besproken. Men helpt wel mee aan de bestrijding van de ontleding, onder meer door middel van de reeksen die worden uitgegeven door De Morgen. Zo leren we de klassieke dichters kennen. Maar de hedendaagse dichters: dat is

een heel andere zaak. Ik begrijp ook waarom. Dat vraagt een heel ander stimuleringsbeleid. Wat de heer Vandenbossche zegt, kan complementair werken.

Over de boekenprijs nog één zaak. Dat is federale materie, die in de Kamer wordt behandeld door de commissie Bedrijfsleven. VLD en sp.a liggen dwars, de Franstalige partijen en spirit zijn voor. Dat is zo ongeveer de laatste stand van zaken. Ik ben uiteraard ook voor, om de redenen die u kent.

Mijnheer de minister, ik wil u de volgende bijvragen stellen. Hebt u weet van onderzoek naar hoe de omliggende landen omgaan met de verkoop en de promotie van het echt moeilijke boek? Ik het niet over Frankrijk maar vooral over kleine taalgebieden zoals Zweden, Denemarken en Nederland. En in welke mate botsen de maatregelen die de heer Vandenbossche voorstelt met de Europese regelgeving? Ik zeg niet dat die maatregelen slecht zijn, alleen dat ze moeten worden aangevuld met wat ik voorstel: de promotie.

De heer Dany Vandenbossche: Ik ben, mijnheer Arckens, niet verantwoordelijk voor wat de commissie Bedrijfsleven in de Kamer doet. Daarover is bij ons intern lang gedebatteerd en getwist; het werd zelfs al in de vorige legislatuur uitgevochten in de kranten, zoals ik daarnet zei. Er zijn rapporten verschenen en er is de beslissing van de commissie Bedrijfsleven geweest om de vraag te sturen naar de gemeenschappen om een advies in te winnen over de vaste boekenprijs. Er zijn verschillende standpunten over de vaste boekenprijs. Ik heb hem niet helemaal begraven, maar ik weet dat hij in de werkelijkheid niet dé oplossing is. Je moet maar eens zien wat er zich afspeelt in de landen waar er wel een vaste boekenprijs was. Sommige landen zijn er al van afgestapt.

Ik verwijs nog eens naar het Centre National du Livre in Frankrijk. Daar kennen ze wel een vaste boekenprijs. Ongeveer toch. Ondanks die vaste boekenprijs kennen zij daar hetzelfde probleem. Want de vraag blijft wie er met de winst gaat lopen. Niet de boekhandelaar, maar wellicht de uitgever. Dat is een vaststelling. Zij subsidiëren bepaalde werken door er één exemplaar van aan te kopen om een goed gestockteerd, thematisch gespecialiseerd aanbod in hun boekwinkel op te kunnen bouwen. Daarvoor komen in aanmerking: werken van een fonds op het gebied van kunst, architectuur, theater, poëzie, menswetenschappen en exacte wetenschappen. Jaarlijks wordt daarvan bekendgemaakt wat hun prioriteit is.

De heer Jan Loones: Ik ben een belangrijk element in die promotie vergeten. Enerzijds verkoopt men de boeken voor bepaalde prijzen, anderzijds zijn er ook de kortingsbonnen. Dat lijkt mij ook een instrument waarmee men een beleid zou kunnen voeren in de

richting, zoals de heer Vandenbossche zegt, van bepaald de kwaliteitsvolle en moeilijk te verkopen uitgaven.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Beste collega, voorzitter, u verwijst in uw vraag naar de Beleidsnota Cultuur 2004-2009, waarin staat dat we acties zullen ondernemen ter ondersteuning en ter bevordering van de goede boekhandel en de uitgever, ook al vallen deze actoren grotendeels buiten ons letterenbeleid aangezien de boekensector zich in hoofdzaak ontwikkelt binnen het economische spel van vraag en aanbod, en een voornamelijk commercieel georganiseerde productie, distributie en verkoop kent.

De wereld van de uitgevers en boekhandelaars maakt geen gemakkelijke tijden door, en dat is een eufemisme, getuigen de berichten uit Nederland en het gestaag verschromelen van ons boekenlandschap. Bovendien heeft een boekenbeleid naast het bewaken van de economische wetmatigheden ook te maken met juridische, fiscale en financiële bepalingen waar wij vanuit Cultuur vaak geen vat op hebben, of toch bijzonder weinig. Veel van deze bepalingen zijn federale materie en in de toekomst zal daarover zeker en vast gedebatteerd en onderhandeld worden, maar een dergelijke materie wordt niet in een handomdraai gewijzigd. Denken we maar aan het auteursrecht, de leenvergoeding en de aanzetten tot een fiscaal gunstig regime voor artistieke activiteiten. Dan is er natuurlijk de vaste boekenprijs die met de regelmaat van de klok terug op de federale agenda komt en – daarvan blijf ik overtuigd – een belangrijke culturele correctie had kunnen doorvoeren op het principe van de vrije marktwerking.

Het blijft een van mijn bezorgdheden, eenvoudigweg omdat alle inspanningen binnen het letterenbeleid, met name op het vlak van auteursondersteuning en leesbevordering, op termijn aan kracht inboeten wanneer de cultuurindustrieën zoals uitgevers en boekhandels structureel in de problemen zouden komen. Daarbij kan de pluriforme productie gaan sputteren en zou de brede waaier aan boekenaanbod in de reguliere boekhandel kunnen verdwijnen.

We moeten ons echter ook hoeden voor al te pessimistische toekomstvisies, dit zowel voor wat betreft de mogelijkheden van de uitgever als de kansen van de boekhandelaar. Vorige week nog kreeg het initiatief van een uitgever uit Puurs nationale media-aandacht. Het bedrijf Peleman Industries lanceerde 'Wwaow', wat staat voor World Wide Association of Writers. Het is een wereldwijd, virtueel platform waar boeken per exemplaar gekocht en gedrukt worden. Het fenomeen staat bekend als printing on demand. De webstek is een virtuele marktplaats waar een auteur zijn of haar roman, eindwerk, reisverhaal of gedichtenbundel op een degelijk beveiligde

server kan laden. De auteur engageert zich tot de aankoop van vijf exemplaren. Verder wordt de titel kosteloos opgenomen in het aanbod en wereldwijd beschikbaar, zonder dat op voorhand ook maar één exemplaar gedrukt is. Lezers kunnen op de site zoeken naar werken, de eerste vijftien pagina's bekijken en het werk tegen een marktvriendelijke prijs kopen. Zodra een bestelling is geplaatst, wordt het boek gedrukt via een professioneel drukproces en thuis geleverd. Belangrijk is ook dat uitgevers hun backlist ter beschikking kunnen stellen, met name titels die niet meer leverbaar zijn en op die manier een gericht, tweede leven krijgen.

Zonder voorbij te gaan aan de problematiek van de reguliere boekhandel, tonen deze nieuwe initiatieven aan dat boeken ook veel meer bereikbaar zijn dan vroeger. Door databanken en internetinformatie leven boeken virtueel veel langer dan hun fysieke aanwezigheid op de boekhandelplanken. Ik denk dan ook dat de meeste ontdekkingen niet meer gedaan worden in de boekhandel, maar via recensies, vakliteratuur, mond-aan-mondreclame, google en blogs.

Het koopgedrag van boeken enkel afleiden uit het zichtbare aanbod in de boekhandel is dan ook slechts een deel van de markt rapporteren. Elke klantvriendelijke boekhandel kan u vertellen hoe groot het aandeel is van bestelde boeken. Het gaat dan niet alleen over tijdelijk uitverkochte titels uit het vaste assortiment van de voorraadhoudende boekhandel die zijn bijbesteld maar nog niet terug binnen, maar in toenemende mate ook over de vele individuele boekenwensen van goed geïnformeerde boekenliefhebbers met specifieke vragen voor hun vakmanboekhandelaar die wereldwijd het gezochte boek bestelt. De informatisering van de informatie is daarbij een onmisbaar hulpmiddel.

De groei van internetverkoop van boeken steunt op diezelfde gebruiksvriendelijke en vlot bereikbare en raadpleegbare informatie. Bestanden als boekenbank.be bevatten gegevens van de grote meerderheid van de op dit ogenblik naar schatting 105.000 leverbare Nederlandstalige titels in Vlaanderen en Nederland. Voor de professionele boekhandelaar is het een snel, betrouwbaar en goedkoop bestelkanaal. Ook voor andere taalgebieden zijn gelijkaardige bestanden ter beschikking dankzij inspanningen en investeringen van de boekensector. Boeken zijn meer bereikbaar geworden dan ooit dankzij de informatica.

Of de boekensector onder andere in staat zal zijn om aan de veelal gratis servicewensen te blijven voldoen, is twijfelachtig en dient op zijn minst onderzocht. Ik vond het opportuun om, bij wijze van inleiding, stil te staan bij deze recente ontwikkelingen binnen de boekensector die als vanzelfsprekend de discussie binnen de boekensector beïnvloeden en getuigen van een hedendaagse dynamiek.

Ik zal nu wat concreter ingaan op de door u gevraagde plannen en/of ideeën voor de optimalisering van de werking van de boekhandel in de nabije toekomst. In deze is de vernieuwde belangenbehartiger Boek.be natuurlijk de relevantste gesprekspartner om mee te helpen denken hoe we met concrete ondersteuning tegemoet kunnen komen aan de verzuchtingen vanuit het veld. Ook het Vlaams Fonds voor de Letteren denkt constructief mee, getuige het opiniestuk van directeur Van Baelen van 30 januari 2007 in De Morgen en de uitwerking van een semestrieel overleg met alle actoren binnen het boekwezen en dus niet alleen binnen de letteren. Tussen mijn kabinet en Boek.be is er trouwens een constructief overleg ad hoc.

U zult merken dat de meeste van de volgende concrete denkoefeningen mijn specifieke beleidsdomeinen overstijgen, maar ze tonen alvast aan dat ik op de hoogte ben en wil blijven en mee wil denken over structurele oplossingen binnen deze economische deelsector. U haalt het denkkader aan van subsidiëring van de boekhandel, waar ik vooralsnog geen voorstander van ben omdat subsidies volgens mij een andere finaliteit hebben. Economische ondersteuning kan ook in andere vormen dan subsidies, zoals in aandacht voor opleiding en permanente bijscholing. Boek.be heeft deze nood ook aangevoeld en is sinds enkele maanden van start gegaan met een kenniscentrum waarin deze items aan bod komen. Het kenniscentrum van Boek.be brengt momenteel de opleidingsmogelijkheden en -behoeften voor het boekenvak in kaart en tekent de patronen uit voor verdere onderzoeksprojecten. Tevens inventariseert dit centrum de maatregelen die federale en lokale overheden in andere landen nemen ter ondersteuning van de boekhandel. Frankrijk kan hier bijvoorbeeld met instellingen zoals het Centre National du Livre, het Direction Régionale des Affaires Culturelles, afgekort DRAC, en het FISAC of Fonds d'Intervention pour les Services, l'Artisanat et le Commerce culturel op een rijke ervaring bogen.

Specialisatie vanuit dat broze evenwicht tussen cultuur en economie is hier zeker aangewezen en levert langetermijneffecten op. De bestaande SYNTRA en VLOA/BEA-structuren zijn hierin aangewezen partners. Er ontbreekt blijkbaar nog steeds een goede opleiding in dit verband. Vlaanderen kent jammer genoeg geen vakschool voor boekhandelaar of uitgever, zoals er ook amper praktijkgericht onderzoek gebeurt over boeken en boekbedrijf. Op dit moment gebeurt aan geen enkele van onze vele universiteiten en hogescholen studiewerk over het medium waar het meest mee wordt omgegaan: het boek. Ik ben er absoluut voorstander van om na te gaan in hoeverre er ruimte kan worden gemaakt in het nieuwe hogeschooldecreet om een boekenvakopleiding mogelijk te maken.

Het spreekt voor zich dat ons nieuw instrument CultuurInvest ook kansen biedt. De vrees dat kleinschalige projecten van individuele boekhandelaars/ondernemers weggeveegd zouden worden door de goed gedocumen-

teerde en financieel hoge aanvragen van grote bedrijven in de media-entertainmentindustrie, blijkt ongegrond. Daarnet zei iemand dat we niet te veel mogen verwachten van CultuurInvest, maar ik ben het daar niet mee eens. Het is wel degelijk de bedoeling dat CultuurInvest zich ook bezighoudt met individuele dossiers. Ze moeten tijd en energie steken in kleine aanvragen en waar mogelijk knowhow overmaken. We hebben trouwens in een gesprek met Boek.be vastgesteld dat er wel wat knowhow aanwezig is en dat die ter beschikking zou worden gesteld van CultuurInvest. CultuurInvest heeft momenteel twee aanvragen in behandeling, respectievelijk een nieuwe vestiging binnen de context van een groot Brussels kunstencentrum en een optimalisering van een boekhandel in de Kempen. Op uitdrukkelijk verzoek van de dossierbeheerder en de aanvragers wens ik discreet te blijven over hun identiteit, maar er werd mij verzekerd dat de twee aanvragen perfect passen binnen dit nieuwe instrumentarium. Daaruit leid ik af dat er kansen op succes zijn.

Een steeds terugkerend pijnpunt betreft de bestellingen van onze openbare bibliotheken en scholen. Die bedragen naar schatting 6 percent van de markt van algemene boeken en ruim 60 miljoen euro omzet van Vlaamse uitgevers. Deze bestellingen worden nu toegewezen op basis van de laagste prijs. Naar verluidt wreekt die lage prijs zich in een lage kwaliteit van dienstverlening zoals onvolledige en laattijdige leveringen en weinig informatie. De toepassing van kwalitatieve gunningscriteria zou de kwaliteit kunnen belonen en de boekhandel financiële ruimte bieden die nu noodgedwongen opgeofferd wordt aan opbieden in kortingen. Wat enerzijds wordt weggegeven, moet anderzijds worden terugverdiend. Lage prijzen leiden blijkbaar onherroepelijk tot nog lagere kwaliteit. Ik ben alvast gewonnen voor een initiatief om na te gaan in hoeverre dergelijke gunningscriteria kunnen worden ontwikkeld en mogelijk worden gemaakt voor leveringen aan bibliotheken en scholen, rekening houdend natuurlijk met de bestaande wet- en regelgeving.

Vanuit het veld wordt zelfs de idee geopperd van een culturele correctie bij plannen voor stadsontwikkeling en vooral winkelstraten. Is het niet mogelijk om zoals in Nederland aan projectontwikkelaars en winkelstraatmanagers op te leggen betaalbare percelen aan te bieden aan culturele handelaars, zoals dit ook zou moeten kunnen voor maatschappelijk relevante informatieplekken? Er moet uiteraard aandacht zijn voor kwaliteitseisen bij de aanbieders, maar ook veiligstelling van een cultureel rijk en gediversifieerd winkelaanbod. In het uiterste geval kan misschien gedacht worden aan huursubsidies of voordelige kredieten voor winkelvernieuwing, assortimentsuitbreiding en herallocatie.

Collega's, het zal u duidelijk zijn dat er tal van lessen te trekken zijn uit initiatieven uit de ons omringende

landen. We moeten nog verder gaan. Ik ben ook ingegaan op het verzoek van Boek.be om samen met zijn kenniscentrum en mijn bevoegde administratie het initiatief te nemen om een werkgroep op te richten die op structurele basis concrete steunmaatregelen voorstelt, toetst aan de sector en verder uitwerkt.

Mijnheer Loones, ik zal ook de idee van algemene kortingbonnen laten onderzoeken.

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Mijnheer de minister, ik heb nergens gezegd dat alleen subsidies mogelijk zijn. Ik heb wel gezegd dat alle vormen van ondersteuning mogelijk waren. Het woord 'subsidie' heb ik gebruikt als een soort containerbegrip.

Toen ik het daarnet over Frankrijk had, had ik het over boeken waarvan de boekhandel maar één exemplaar in stock heeft. In die gevallen gaat het om echte subsidies voor de aankoop van uitsluitend Franse boeken die meer dan een jaar geleden werden uitgegeven. Op maximaal 50 procent van de aankoopprijs moet dan geen taks worden betaald. Ook in het Franse systeem wordt dus gewerkt met subsidies.

In het fameuze boekenplan van een paar jaar geleden werd het probleem van de bibliotheken al aangekaart. Ik ken het dossier redelijk goed. In Gent was er een groot probleem bij de aankoop van boeken voor de – behoorlijk grote – bibliotheek van Gent. Toen ik schepen van Cultuur was, werden die aankopen opgesplitst, zodat de lokale boekhandels konden tegemoet komen aan de wensen van de bibliotheek. Toch zijn er nog boekhandels verdwenen, zoals boekhandel Marnix. Die boekenwinkel leverde ook aan de Gentse bibliotheek.

Minister Bert Anciaux: Is dat vandaag ook nog het geval?

De heer Dany Vandenbossche: Ik heb niet meer nagegaan of het nog kan. De bibliothecaris keek er vroeger wel op toe dat er geen immense aankoopdossiers de deur uitgingen. Ze werden opgesplitst, zodat ook kleinere boekhandels nog konden concurreren. Iedereen die de sector een beetje kent, weet dat dit nu onmogelijk is. Ketens kunnen ongelooflijk grote kortingen aanbieden. De kwaliteit wordt daardoor natuurlijk niet altijd gegarandeerd. Een lage aankoopprijs is nu eenmaal een belangrijke factor voor een bibliotheek. De middelen zijn nu eenmaal beperkt. We moeten met die realiteit rekening houden.

Ik ben blij dat CultuurInvest op dit moment twee vragen behandelt. We zullen zien wat het resultaat is. Het is niet eenvoudig. Ik raad u aan daarover eens van gedachten te wisselen met de boekhandelaars. Het is absoluut niet

eenvoudig om in een dergelijk systeem te stappen. In sommige gevallen gaat het niet om naamloze vennootschappen maar om BVBA's. Het is voor hen vrij moeilijk om een dergelijk dossier over te maken.

Mijnheer de minister, wat vindt u van mijn suggestie om met die boekhandels en de sector rond de tafel te zitten? Op die manier kan worden nagegaan wat het probleem is. Het probleem van de boekhandelaar is niet altijd hetzelfde als dat van de uitgever.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer Vandenbossche, wat dat laatste betreft, kan ik enkel zeggen dat ik dat met heel veel plezier wil doen. We zijn ons bewust van het feit dat die belangen niet gelijklopend moeten zijn. Het zou goed zijn een structureel overleg te organiseren met de vertegenwoordigers van de boekhandels.

De voorzitter: De heer Arckens heeft het woord.

De heer Erik Arckens: Mijnheer de minister, u hebt een zeer gedifferentieerd antwoord gegeven. Ik ben er zeer tevreden mee. Ik voel aan dat u verder zoekt.

Mijnheer Vandenbossche, subsidie in de gebruikelijke betekenis biedt geen oplossing. Ik ben blij dat u zegt dat u het in dit geval beschouwt als een containerbegrip.

Mijnheer de minister, het onderwerp is niet zo eenvoudig. Het wordt nogal snel gereduceerd tot de vaste boekenprijs en de perverse effecten die daarmee verbonden zouden zijn. Ik heb daarover nog een bijkomende vraag. Boekhandelaars zijn een uitstervend ras. U kunt daar zelf niets aan doen. Kunt u echter zorgen voor, bijvoorbeeld, een stimulans?

Minister Bert Anciaux: In mijn antwoord heb ik er op gewezen dat ik het beangstigend vind dat er op dit moment geen enkele opleiding meer bestaat. U zult dat ook in de Handelingen kunnen lezen. Ik ben daar echt wel mee bezig.

De voorzitter: De heer Vandenbossche heeft het woord.

De heer Dany Vandenbossche: Ik zal u zeggen hoe de term 'subsidiëring' in de tekst is geslopen. Nadat ik mijn opiniestuk bij De Morgen had ingediend, heeft de redactie me gevraagd of ze een zinnetje mocht toevoegen. Ze vroeg me of daarin het woord 'subsidiëring' mocht worden gebruikt. Ik heb daarop ja geantwoord.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Dany Vandebossche treedt als voorzitter op.*

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het subsidiereglement voor participatie-, experimentele en bijzondere culturele projecten en hobbyverenigingen 2007 voor de verdeling van de middelen van de Nationale Loterij die bedoeld zijn voor culturele doeleinden en organisaties

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de voorzitter, ik zal vrij beknopt zijn. Iedereen heeft waarschijnlijk al de ingediende tekst gelezen.

Mijnheer de minister, het gaat hier om een vervelend probleem voor de Vlaamse Gemeenschap. Het geld van de Nationale Loterij zou goed kunnen worden gebruikt om interessante zaken te ondersteunen. We steunen u bij uw keuze om het te gebruiken voor participatie aan experimentele en bijzondere projecten. Het probleem is de manier waarop die centen worden verdeeld.

We hebben al eerder gediscussieerd over dit onderwerp. U weet dat we erg veel belang hechten aan de aspecten betrouwbaarheid en voorspelbaarheid van de overheid bij het bekend maken van subsidiereglementen, ook al gaat het over het hernemen van een haast identiek reglement van vorig jaar. Als in januari op een website wordt aangekondigd dat op 31 januari het project moet zijn ingediend, dan is de tijd wel erg krap. Ik heb het gevoel dat wie niet in het circuit zit van de nieuwjaarsrecepties, waar men over allerlei zaken op de hoogte wordt gebracht, en trouw en goedgeïntentioneerd bezig is met zijn cultureel project, wel eens verrast zal opkijken als er weer eens een nieuw reglement opduikt. Wie gaat nu elke dag de website raadplegen om te zien of er iets is veranderd? In dit geval moet de aanvraag op 31 januari klaar zijn.

Mijnheer de minister, ik wens u niet alleen te bevragen maar me ook bij u te beklagen. Kan die aankondiging niet toegankelijker worden gemaakt, zodat iedereen in de sector tijdig op de hoogte is?

Er is ook nog een tweede element. Organisaties die niet tijdig hun aanvraag hebben ingediend, hebben nog een kans tijdens een tweede subsidieronde. Het moet dan wel gaan om participatie- en experimentele projecten of een landelijk cultureel evenement of subsidies voor een amateurproductie. Voor die tweede ronde is de deadline 1 augustus 2007. Het is echter niet helemaal zeker of die tweede ronde er wel komt. Alles hangt af van het succes van de eerste ronde. Hoe meer aanvragen in eerste in-

stantie worden gehonoreerd, des te kleiner de kans tijdens de tweede ronde.

Mijnheer de minister, er is veel te weinig tijd tussen de aanpassing van het reglement en de deadline. Er is ook geen adviesaanvraag bij de Raad voor Cultuur ingediend. Dat is niet zonder gevolgen. In het verleden werd er al een klacht ingediend bij de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie omdat er geen advies was aangevraagd. Die klacht werd ontvankelijk en gegrond verklaard. Alles wijst er op dat al wie wil mopperen bij de cultuurpactcommissie, opnieuw procedureargumenten kan inroepen.

Ten slotte wil ik het ook hebben over de uitvoering van het zogenaamde Lottoreglement. Het gaat met name over de tijd die nodig is om uitsluitel te krijgen over de subsidieaanvraag. We hebben hier al iets te vaak moeten spreken over beslissings- en uitbetalingsprocedures. Vanuit politiek oogpunt is dat echter geen interessant onderwerp. De snelle uitbetaling zou deel moeten uitmaken van de taak van het dagelijks management.

Mijnheer de minister, hoe komt het dat de indiendatum dit jaar is verschoven naar 31 januari? Hoe is de sector op de hoogte gebracht van deze nieuwe deadline en de inhoud van het gewijzigde reglement, behalve dan via de website? Waarom is er geen advies geweest van de Raad voor Cultuur? Wat zult u ondernemen om te vermijden dat men te lang moet wachten op een tijdige bekendmaking van de beslissing en een tijdige uitbetaling van de beloofde subsidies? Kunt u wat meer informatie geven over de tweede ronde? Hoe gaat men ervoor zorgen dat organisaties die een aanvraag indienen voor de tweede ronde, ook een ernstige kans hebben op subsidies?

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: De indiendatum voor subsidieaanvragen in het kader van het subsidiereglement voor participatie-, experimentele en bijzondere culturele projecten en hobbyverenigingen 2007 werd inderdaad vervroegd van 21 maart naar 31 januari. Met deze aanpassing ga ik in op het advies van de Raad voor Cultuur.

In zijn advies van 16 februari 2006 geeft de raad aan geen voorstander te zijn van zo'n late indiendatum. Hij pleit ervoor om voor de volgende jaren de uiterste indiendatum vast te leggen op 31 december van het jaar voorafgaand aan de uitvoering van de ingediende projecten en activiteiten. Het is de bedoeling om op deze manier de indiening en de verwerking van de aanvragen efficiënter te laten verlopen. De verenigingen of individuen die een beroep willen doen op deze middelen, vragen immers een subsidie voor een project dat zal

plaatsvinden in 2007. Hoe sneller de dossiers worden ingediend, hoe sneller ze administratief verwerkt en geadviseerd kunnen worden. Op die manier kan ik ook vroeger op het jaar een beslissing nemen, waardoor de organisaties sneller op de hoogte kunnen worden gebracht. Er zijn wel een aantal organisaties die de beslissing afwachten voor ze hun project effectief opstarten.

Mijnheer Vanackere, ik wil u erop wijzen dat enkel de deadline voor het indienen van subsidieaanvragen is gewijzigd. Wat de inhoud betreft, werd er aan het reglement niets gewijzigd.

Het subsidiereglement werd bekendgemaakt via www.vlaanderen.be, de overkoepelende website van de Vlaamse overheid. Deze informatie was sinds 22 december 2006 voor iedereen beschikbaar en toegankelijk. Het reglement werd ook op de centrale formulierenwebsite gepubliceerd. Aan de steunpunten werd gevraagd dit reglement op een zo groot mogelijke schaal te verspreiden. Aan de communicatieverantwoordelijken binnen de IVA Kunsten en Erfgoed en de IVA Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen werd gevraagd het reglement op zoveel mogelijk manieren bekend te maken. Aan de organisaties die in 2006 een beroep deden op deze middelen, werd een e-mail gestuurd waarin het reglement met de nieuwe indiendatum werd bekendgemaakt. De organisaties die reeds een dossier voor 2007 hadden ingediend, werden op de hoogte gebracht van het aangepaste reglement en het invulformulier.

Niet alle erkende en gesubsidieerde organisaties zijn aangeschreven. Dat zou ons wel heel ver leiden. De lijst van erkende en gesubsidieerde organisaties is nagenoeg eindeloos, terwijl zeer veel van de betrokken en gesubsidieerde organisaties in mijn voorstel er net een beroep op kunnen doen via de geëigende decreten en reglementen. Het zou verwarrend kunnen zijn om ze allemaal aan te schrijven. Veel organisaties moeten immers niets bijzonders doen, en de middelen waarop een beroep kan worden gedaan, nemen toe. Daarom leek een gerichte communicatie mij geschikter. Gezien deze manier van selecteren kan ik u garanderen dat er wel een aanzienlijk deel van het culturele veld aangeschreven werd.

Vorig jaar werd het reglement voorgelegd aan de Raad voor de Kunsten en de Raad voor Volksontwikkeling en Cultuurspreiding. Ik heb dat advies op verschillende punten gevolgd. Het was toen echter onmogelijk om nog in te gaan op het advies over de indiendatum. Dit jaar kan ik dat wel. Voor het overige heb ik niets gewijzigd aan het reglement.

De heer Steven Vanackere: Ook het concept van een tweede ronde is nieuw.

Minister Bert Anciaux: Ik denk dat dit ook in het advies stond. Ik zal het eens nakijken.

Een van de eerste acties om de organisaties zo snel mogelijk op de hoogte te brengen van de al dan niet subsidiëring van hun ingediende project, is het vervoegen van de indiendatum. In een eerste fase worden alle dossiers door mijn administratie verwerkt en geadviseerd via een systeem van interne jurering. Deze fase wordt nog deze maand afgerond. Daarna zal ik zo snel mogelijk de subsidies toekennen. Na positief advies van de Inspectie van Financiën kan ik het subsidiebesluit ondertekenen. Deze beslissing tot subsidiëring wordt dan door de administratie schriftelijk meegeedeeld aan het bevoegde gezag. Tegelijkertijd wordt via de geijkte kanalen het budget 2007 boekhoudkundig vastgelegd en een voorschot van 80 percent in uitbetaling gesteld. Het saldo wordt uitbetaald na afsluiting van het project en na indiening en goedkeuring van de gevraagde inhoudelijke en financiële bewijsstukken.

Tot 2006 kwamen de kredieten die we bekomen op basis van artikel 62bis van de financieringswet op de respectieve budgetten terecht na de begrotingscontrole. Bij de opmaak van de huidige begroting hebben we 50 percent van de middelen onmiddellijk toegewezen gekregen. Het luik van de opera, zo'n 3 miljoen euro, had ik beperkt gehouden omdat het sneller kon worden uitbetaald met de andere middelen.

In het reglement staat dat, onder voorbehoud van voldoende beschikbare kredieten, aanvragen voor een tweede ronde nog kunnen worden ingediend voor 1 augustus 2007. Het maximale budget voor het reglement bedraagt voor 2007 1.187.000 euro. Ik ga ervan uit dat het grootste aantal subsidieaanvragen zal worden ingediend in het kader van de eerste ronde. Ik zal bij de beoordeling van deze aanvragen wel degelijk rekening houden met het feit dat er twee indientermijnen zijn. Het is wel de bedoeling dat het tweede budget relatief klein wordt gehouden.

Ook in het kader van het Kunstendecreet moeten middelen worden gereserveerd waarvan we nooit voor 100 percent zeker weten of ze voldoende zullen zijn. Als er teveel middelen op staan, dan zijn we die kwijt. We moeten de organisaties dan ook aanzetten om die aanvragen in het begin van het jaar te doen. We hebben de indruk dat dat ook effectief gebeurt. In vergelijking met de vorige jaren zijn er veel vragen binnengekomen.

Het is de bedoeling dat het dit jaar de laatste keer gebeurt via het reglement.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, ik vind het een goed idee om de datum van de beslissing te vervoegen waardoor automatisch ook de indiendatum wordt vervoegd. Op zich heb ik geen enkel probleem met de overgang van 21 maart naar 31 januari.

De vraag is alleen of het volstaat om dat op 22 december, enkele dagen voor de kerstvakantie, te melden.

U zegt dat er heel veel aanvragen zijn ingediend. Ik geloof dat maar ik ben een beetje bang voor het fameuze Matheuseffect. Wie reeds heeft, weet goed genoeg dat er geld is. Wie vandaag begunstigd wordt door die middelen, gaat op een of andere manier op zoek naar een voortzetting van zijn beleid. Wie zijn wij om dat te bekritisieren? De vraag is echter of de organisaties die vandaag zouden willen instappen, voldoende geïnformeerd zijn wanneer ze vlak voor de kerstvakantie te horen krijgen dat ze tot de begunstigten behoren wanneer ze een project hebben ingediend tegen 31 januari. Ik denk dat het belangrijk is om dat op tijd aan te kondigen zodat de sector weet dat er mogelijkheden bestaan om aan geld te geraken. Ik vind het tijdstip dan ook wat krap.

Ik ben wel heel tevreden met de wijzigingen die u hebt doorgevoerd in termen van de budgettaire verrekening waardoor een uitbetaling iets vlotter kan verlopen dan in het verleden, omwille van de hogere beschikbaarheid van de kredieten.

Mijnheer de minister, ik vroeg u ook waarom u geen advies hebt gevraagd aan de Raad voor Cultuur. U hebt de Raad voor Cultuur helemaal gelijk gegeven door de datum te vervroegen maar dat is wel gebeurd op basis van een advies op het vorige reglement. Op die manier toont u aan dat u de adviezen niet naast u neerlegt.

Minister Bert Anciaux: De Raad voor Cultuur was geen voorstander van twee indiendata maar hij was wel op de hoogte van het voornemen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Steven Vanackere tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de Vlaamse Cultuurprijzen

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer de minister, als minister van Cultuur hebt u de verdienste dat u de prijzen waarin de Vlaamse Gemeenschap voorziet voor de cultuursector – voordien de staatsprijzen – terug op de kaart hebt geplaatst. Niemand wil terug naar een verleden waarbij die staatsprijzen werden uitgereikt in relatieve anonimiteit en zonder de publiciteit die deze mensen verdienen.

Sinds 2004 reikt u de prijzen uit op een feestelijke bijeenkomst, een soort van Oscaruitreiking voor de culturele wereld. CultuurNet Vlaanderen kreeg de opdracht en

het bijhorende budget om de avond te organiseren in overleg met uw kabinet. Alle prijzen kwamen in één grote mand terecht. Een andere vernieuwing die u invoerde was het systeem van de nominaties: elke jury nomineert drie personen of organisaties die vooraf bekend worden gemaakt. De achterliggende idee is wellicht dat een vorm van competitie de uitreiking een beetje spannender maakt. U riep ook nieuwe prijzen in het leven zoals de prijs voor de smaakcultuur. Dit jaren werden er dertien cultuurprijzen uitgereikt. Een aantal vernieuwingen kregen trouwens meer aandacht van de media en de journalisten dan de prijswinnaars zelf. Ik wil dit feit even aan bod laten komen in mijn vraag.

Op 7 februari verscheen een artikel in Knack van Karl van den Broeck. Naar aanleiding van de jongste uitreiking van de prijzen schreef hij een paar overwegingen neer. Ik hoop dat u me niet verdenkt van het afschrijven van zijn tekst, maar hij heeft perfect geformuleerd wat ik zelf ook dacht. Ik heb trouwens het gevoel dat niet alleen wij, maar ook heel veel deelnemers aan de prijsuitreiking, zich afvragen of het de beste manier is om de prestaties van de laureaten in de verf te zetten. Als het de hoofddoelstelling is om die mensen eens in de bloemetjes te zetten, is het naast elkaar plaatsen van dertien laureaten, gesecondeerd door zestien mensen die het net niet haalden, misschien niet de beste werkwijze. De laatste groep kan trouwens maar moeilijk getroost worden met de woorden dat ze allemaal winnaars zijn omdat ze erbij mochten zijn. Het is niet evident om dertien mensen tijdens één boeiende zitting samen te brengen, ook al is daarvoor een budget van 50.000 euro beschikbaar.

Karl van den Broeck formuleert ook een concreet voorstel: "Behoud het huidige systeem, maar spreid het over het hele jaar. Reik de cultuurprijzen voor literatuur uit tijdens de Boekenbeurs, wanneer het boekenvak zijn hoogmis viert en in het middelpunt van de belangstelling staat. De filmprijzen kunnen op het Filmfestival in Gent, de theaterprijzen op het Theaterfestival en de stripprijs werd al op Strip Turnhout uitgereikt". We kunnen dit lijstje gemakkelijk aanvullen met een erfgoedprijs tijdens het Erfgoedweekend, een prijs voor architectuur tijdens de Dag van de Architectuur en een prijs voor de smaakcultuur tijdens de Week van de Smaak.

Ik deel dus de mening van de journalist. Op dergelijke momenten zou de achterban van de kunstenaars extra aandachtig zijn. Critici reageerden al meteen op het voorstel van de heer van den Broeck door te stellen dat hij terug wil naar de tijd toen zo'n prijs werd uitgereikt tussen twee momenten door, ergens in een gang van een klein kabinet en zonder aandacht. Dat klopt helemaal niet. Als de som wordt gemaakt van het publiek bij elke individuele prijsuitreiking, zou een multiplicatorteffect optreden.

Ik wil er nog een suggestie aan toe willen voegen. Waarom maken we geen cluster van prijzen in grote thema's? Waarom overwegen we niet om sommige prijzen niet langer jaarlijks uit te reiken? Nu al worden de prijzen in de literatuursector altemeer afwisselend uitgereikt voor essay en kritiek, poëzie of proza. Ook in andere sectoren zouden we kunnen werken met een beurtrol. Die zou meer aansluiten bij de logica dat het om een prijs gaat die echt de aandacht verdient van een volledige subsector. Wellicht zou er ook veel meer media-aandacht ontstaan. Ik wil het even hebben over de media-aandacht tijdens het laatste evenement. Ik heb de persartikelen daarover even opgezocht. Het waren er trouwens niet zo veel. Ik som ze even op.

Er verschenen vijf artikels over het nut van en de inflatie aan cultuurprijzen. In die artikels werden dus niet de laureaten, maar wel het evenement in beeld gebracht.

Ook verschenen vijf artikels over de relevantie van de cultuurprijs voor de smaakcultuur. Dat onderwerp bracht veel pennen in beweging. Over een van de twee laureaten van deze prijs, 'Ons kookboek', het onvolprezen kookboek van de KVLV, werd heel veel geschreven. Ik vond geen artikels terug over de Hasseltse jeneverstokers, zelfs niet in Het Belang van Limburg, ongetwijfeld omdat het over een West-Vlaming ging. (*Gelach*)

De heer Jan Loones: In de Krant van West-Vlaanderen werden er twee volledige bladzijden aan gewijd.

De heer Steven Vanackere: We moeten ervoor zorgen dat die krant in Mediargus wordt opgenomen!

Ik heb dus al tien artikels vernoemd, maar in geen enkel ervan werd ingegaan op de verdienste van de betrokken laureaat, tenzij u vindt dat een discussie over de zin van een prijs voor een kookboek van de Boerinnenbond als een bespreking van de laureaat kan worden beschouwd.

Ik heb ongeveer tien artikels gevonden met een lijst van de genomineerden en van de laureaten met een summier verwijzing naar hun werk, maar ik vond bijna geen enkel uitgebreid portret of een interview terug.

Er waren ook vijf artikels over de heisa die ontstond na de uitreiking van de prijs voor theaterliteratuur, namelijk in verband met de discussie over de jury.

Ook vond ik drie artikels over het leven en werk van de laureaat van de cultuurprijs voor algemene verdienste, beeldend kunstenaar Raoul De Keyser.

Er werd in de media dus meer aandacht besteed aan het evenement, het feest, de manier waarop, dan over de personen over wie het had moeten gaan. De persbelangstelling is nogal mager uitgevallen. Het bij elkaar zetten van al die mensen werkt dus misschien contraproductief.

De zogenaamde truc met de nominaties, het genereren van aandacht door drie bijkomende namen te noemen als mogelijke kanshebbers, heeft niet goed gewerkt. Voor de genomineerden die de prijs niet winnen, is de situatie niet leuk. Het systeem werkt wellicht alleen maar voor commerciële prijzen zoals de Gouden Uil waarbij de media zelf sponsor zijn en waarbij het feit dat men werd genomineerd als een soort van eretitel mag worden beschouwd.

Dat het ook anders kan, wordt bewezen met de grootste Nederlandse prijs: de P.C. Hooftprijs. De winnaar ervan staat op de eerste bladzijde van alle grote kwaliteitskranten en komt uitgebreid aan bod in de journaals. De prijs wordt immers uitgereikt door een gerespecteerde jury. Het is een mooie geldprijs, maar er zijn geen nominaties. Het is dus direct geweten wie het gehaald heeft.

Toen Hugo Brems meer dan tien jaar geleden de Staatsprijs voor het essay kreeg, gaf dat aanleiding tot een volledig item in het journaal en een reportage in 'Wie schrijft die blijft'. Drie jaar later kreeg Patricia De Martelaere de prijs en kreeg ze amper een vermelding in het journaal. Nog eens drie jaar later werd de laureaat enkel vermeld op Teletekst pagina 886. De laureaat van dit jaar, Luc Huyse, kreeg zelfs geen vermelding.

De geschiedenis van de prijs leert me dat het bergaf gaat met de aandacht voor de laureaten. Voor mij is dat een probleem. Ik neem aan dat ook u, mijnheer de minister, het als een probleem beschouwt dat die aandacht vermindert. Na vier versies van de 'cultuurprijzen nieuwe stijl' lijkt het me gepast om het hele gebeuren eens te evalueren.

Mijnheer de minister, hoe evalueert u dat systeem zelf? Wat zijn de voor- en nadelen ervan?

Wat is uw mening over het voorstel om de prijzen niet meer allemaal jaarlijks en allemaal samen uit te reiken, maar om de uitreiking van de 'sectorprijzen' te koppelen aan jaarlijkse piekmomenten en massa-evenementen zoals de Week van de Smaak, de Boekenbeurs of het Filmfestival?

De heer Dany Vandebossche: Mijnheer Vanackere, om u te beschermen tegen mogelijke banbliksems vanuit uw zuil, wil ik u erop wijzen dat het niet gaat over de Boerinnenbond, maar over 'Vrouwen met Vaart'.

De heer Steven Vanackere: Mijnheer Vandebossche, zolang we het met sympathie doen, mogen wij ze zo blijven noemen. We kregen daartoe een speciale dispensatie.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, wie zelf evenementen organiseert, heeft altijd de neiging om ze te verdedigen, zeker als ze uitgaan van een bevriend minister. We feesten graag. Ik was een gelukkige aanwezige die avond. Het evenement op zich is bijzonder waardevol. Het loonde de moeite. Achteraf konden we bovendien genieten van ontmoetingen in een prachtige locatie en met een goede catering – al kan alles beter natuurlijk. De catalogus is heel bijzonder geworden. Het is trouwens altijd prettig om meteen, tijdens de avond zelf, het boekwerk te mogen ontvangen. De catalogus werd heel goed uitgegeven en is erg verzorgd. Heel aangenaam was het prachtige moment met Raoul De Keyser en Luc Tuymans.

De heer Vanackere was wat te kritisch, maar uiteraard heeft hij gelijk dat alles moet worden geëvalueerd. Toch wil ik mijn steun betuigen voor het evenement. Volgens mij is het beter om de hele culturele sector eens samen te brengen. Alles uiteenrafelen, zoals de heer Vanackere voor ogen heeft, lijkt me geen goed idee. Ik ben voorstander van een gezamenlijke prijsuitreiking voor de hele sector, maar over de formule kan natuurlijk worden nagedacht. Volgens mij is het aan de minister om daarover een beslissing te nemen. Ik heb het volle vertrouwen in zijn oordeel.

De heer Steven Vanackere: Ik ben van mening dat de prijs voor de algemene culturele verdienste moet worden uitgereikt tijdens een evenement waarbij de hele culturele sector wordt betrokken. Het klopt dat de sector er wellicht eens behoefte aan heeft om samen te zijn. De prijs voor de algemene culturele verdienste kan niet aan iets anders worden gekoppeld en moet dus per definitie tijdens een dergelijk evenement worden uitgereikt. De vraag is alleen of de winnaars van de 12 andere prijzen, die eerder tot een bepaalde sector behoren, er baat bij hebben om de prijzen samen in ontvangst te nemen. Ik stap dus niet af van het idee van een staten-generaal van de Vlaamse cultuursector, maar die moet het moment worden waarop één persoon wordt gelauwerd: de persoon die de algemene cultuurprijs verdient.

De voorzitter: De heer Vermeulen heeft het woord.

De heer Jo Vermeulen: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, naar aanleiding van de vraag zijn we in feite al met een evaluatie van het evenement bezig. Ik ben wat verbaasd. Toen ik een paar jaar geleden de commissie verliet, heerste er algemeen een groot enthousiasme over het feit dat er iets gezamenlijks in de plaats was gekomen van die versnippering van prijzen, die bestofte toestanden, die zaken waarvoor weinig aandacht bestond. Dat was toen al een paar maal gebeurd. We moeten ons hoeden voor een te groot verloop van initiatieven. We moeten hen wat tijd gunnen en een kans geven. Dat er een paar minpunten zijn, betekent niet dat het nodig is alles meteen op te doeken.

Ik wil dus pleiten voor het behoud van die formule van die avond, met die aanlooptijd. De media spelen hun rol. Er kan worden gediscussieerd over wat er onder de aandacht wordt gebracht. Het systeem van de nominaties lijkt me te werken. Persoonlijk lijkt de avond zelf me het grootste probleem. De voorbije jaren vond ik die vaak een beetje ondermaats. De genomineerden waren vaak bijzaak. Ze werden bijna achteloos snel even vernoemd en gesitueerd. Eén jaar werd zelfs aan elke genomineerde of laureaat gevraagd beknopt te zijn – twee minuutjes zouden wel volstaan – terwijl de presentator, de gastheer of de acteurs die alles moesten opleuken, zeeën van tijd kregen. Dat vond ik het grootste probleem: genomineerden en laureaten zaten vaak wat in het verdomhoekje. Ik pleit er dus voor er een eenvoudige avond van te maken. “In der Beschränkung zeigt sich erst der Meister.” Laat die avond draaien rond de genomineerden, en zeker rond de laureaten. Hou het sowieso gebundeld: ik denk dat zeker de helft van het publiek Raoul De Keyser niet kende. Het is goed eens kennis te kunnen maken met wat er in andere kunsttakken gebeurt. Dat is belangrijk voor die mensen zelf, maar ook voor diegenen die dat in de pers volgen. Een dergelijk evenement zorgt toch enigszins voor een open blik op wat er in de diverse takken gebeurt. Dat sluit trouwens ook aan bij de filosofie van het Kunstendecreet: laten we over de muurtjes kijken, naar wat er elders gebeurt, zodat dingen elkaar kunnen bevruchten.

Ik zou dus het systeem zeker behouden, maar ik zou het eenvoudig houden. Laat niet telkens iemand anders de opdracht krijgen te laten zien wat hij ervan kan maken. Neen, laat presentatie, context en concept op de achtergrond. Hou de zaken eenvoudig. Er zijn genoeg regisseurs en artiesten in Vlaanderen die dat wat discreet en zelfs een beetje klassiek kunnen aanpakken. Daar zouden we mee gebaat zijn. Dan zullen de helden van die avond de genomineerden en de laureaten worden. Dan zal er op de avond zelf een mooie staalkaart worden getoond. Ik vermoed ook dat de aanloop zelf sterk kan blijven.

Ik ben het eens met de heer Vanackere: als elk jaar een vernieuwing wordt doorgevoerd, of een nieuwe prijs uitgereikt, dan gaat alle aandacht net daarheen. Ik pleit dus voor een zekere stabilisering, waarbij de prijzen gekend zijn. Dan kan nog worden overwogen sommige tweejaarlijks uit te reiken. Als er telkens iets nieuws is, wordt alle aandacht weggezogen door dat nieuwe. Er ontstaan dan bijvoorbeeld debatten over de vraag of men nu voor of tegen een kookboek is.

We moeten ons ervoor hoeden dit snel af te voeren en alles opnieuw te versnipperen. Er kan nog altijd iemand bijkomend worden gelauwerd binnen de sector, op stripdagen of een festival. Ook de winnaar van De Gouden Schoen wordt naderhand nog eens gelauwerd, in zijn eigen club of bij de tegenstander.

Dit is een zeer belangrijk evenement voor de culturele sector.

De heer Dany Vandenbossche: Ik ben het volledig eens met de stelling van de heer Vermeulen. Het evenement van de voorbije jaren vond ik allesbehalve goed. Dan druk ik me nog voorzichtig uit. Daarmee wil ik niets zeggen over de organisatoren: ik weet dat het niet eenvoudig is zoiets te organiseren. Onze bonte avond in het atheneum van Brugge zag er echter soms beter uit.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, geachte leden, het koppelen van prijzen aan kunstenaars en vrijwilligers op zich is en blijft een betwistbare zaak. Ik herinner me dat er ooit op de Olympische Spelen ook kunstenaars met elkaar werden gemeten. Op de 7e Olympiade, in Antwerpen, werden er nog medailles voor dicht- en schilderkunst uitgereikt. Dat is ondertussen enige tijd geleden.

We onderkennen allemaal een mogelijke spanning die ontstaat als kunstenaars en cultuurwerkers met elkaar in competitie worden gebracht. Toch blijf ik vol overtuiging een pleitbezorger voor de meer dan symbolische erkenning van uitzonderlijke talenten en prestaties, ook in het ruime cultuurveld. Ik heb daar twee redenen voor. Ik merk dat de commissie trouwens eensgezind achter die appreciatie en ondersteuning staat. Het is nodig dat ook de Vlaamse overheid hulde brengt aan deze knappe mensen. Dit wordt ook vertolkt door de formele gemeenschap. Tegelijkertijd stralen die prijzen ongetwijfeld af op een veel breder en rijk hinterland achter de prijswinnaar: er is ook oog voor de andere genomineerden.

Daarom beschouw ik de toekenning en uitreiking van de Vlaamse Cultuurprijzen niet alleen als een doordachte en welgemeende hulding, maar vooral ook als een moment van feest, trots en ontmoeting. De telkens opnieuw meer dan helemaal gevulde zalen bewijzen dit overvloedig. Of die mensen nu al dan niet uitgenodigd zijn, doet niet veel ter zake.

Ik hoor trouwens van de genomineerden zelf dat ze de nominatie op zich reeds als een hulding beschouwen. Ik heb slechts van één genomineerde te horen gekregen dat hij zwaar ontgoocheld was. De meeste genomineerden zijn er eigenlijk echt wel trots op dat ze genomineerd zijn en zo erkend worden. Dat is mijn gevoel.

Ik waardeer deze vragen. Ik vind het goed dat er in deze commissie over dergelijke zaken wordt gedebatteerd. Dat houdt ook al een zekere evaluatie in.

De Vlaamse Gemeenschap heeft een lange, gevarieerde en rijke traditie wat het toekennen van Vlaamse cultuurprijzen betreft. Bij uitstek in de domeinen van de kunsten en het erfgoed kent het toekennen van prijzen een lange

en aparte geschiedenis. In 2002 hebben we, na heel wat wikken en wegen, de aanpak van de uitreiking grondig gewijzigd. Er bestonden toen ook al zeer veel verschillende prijzen. Zowel qua procedure als qua uitreiking waren er grote verschillen. Van samenhang was geen sprake. Een aantal particuliere instanties reikten – toen zoals nu – vaak ook zelf hun prijzen uit. Sommigen instanties waren expliciet vragende partij om deze prijzen op te waarderen tot een Vlaamse Cultuurprijs.

De algemene vaststelling was toen heel erg duidelijk: de toevallige en verspreide prijzentradië gaf een erg versnipperd beeld. Dit kwam de uitstraling van de prijzen zeker niet te goede. Velen zeiden toen unisono dat er verbetering nodig was, met de nadruk op meer samenhang en meer uitstraling, maar zonder het verlies van de grote diversiteit die binnen het beleidsterrein Cultuur aanwezig is. Vóór de keuze tot verandering hebben we overwogen of we de bestaande prijzen konden koppelen aan bestaande gebeurtenissen. Het voordeel van een dergelijke optie was duidelijk. De heer Vanackere haalde het al aan. Er is een zekere garantie dat er zeker publieke aandacht is voor het gebeuren en er bestaat al een praktische omkadering om die prijs uit te reiken. Bovendien past de uitreiking thematisch binnen het bestaande evenement waarop het beleidsveld zelf in de kijker staat.

Een voordeel kan ook een nadeel zijn: een sterk evenement kan de aandacht compleet afleiden van de prijzen of prijswinnaars. Na ampele overwegingen hebben we er toen voor gekozen de uitreiking van de prijzen te bundelen op één moment per jaar, gekoppeld aan een vaste procedure. Deze beslissing steunde op de overtuiging dat de uitstraling van de prijzen daardoor zeker zou toenemen. Zo zou onder meer de symbolische erkenning van een aantal belangrijke culturele actoren meer in de kijker komen te staan. De prijs en de bijhorende erkenning van de laureaat staan duidelijk centraal en moeten niet opboksen tegen, bijvoorbeeld, andere gebeurtenissen die de aandacht kunnen opeisen. Door de bundeling van de prijzen krijgt het evenement op zich ook grote aandacht in de media, wat eveneens de uitstraling bij het publiek en de diverse sectoren doet toenemen.

Een aantal Vlaamse cultuurprijzen, onder meer voor proza, toneelliteratuur, kritiek en essay, schrijversloopbaan, jeugdliteratuur, poëzie en vertalingen van Nederlandstalige letterkunde, werden ook toen al driejaarlijks toegekend. Daar de prijzen oorspronkelijk niet op hetzelfde moment ontstonden, werden er dus elk jaar twee tot drie letterenprijzen uitgereikt. Dit vormde ook een belangrijke reden om uiteindelijk een aantal prijzen te clusteren.

We werken nu vier jaar op deze wijze. Er werden ondertussen nog twee prijzen toegevoegd, namelijk jeugdtheater en prijs van de smaak. Uiteraard is er, zoals

steeds, een grondige evaluatie van de huidige editie gepland. Deze evaluatie is meer dan een routinematige terugblik. Er zullen, zoals steeds, ook een aantal fundamentele vragen worden gesteld over aanpak, stijl, communicatie en uitstraling. Ik wil wat dat betreft geen voorafname doen. Ik wil wel duidelijk stellen dat ik de bezorgdheid deel die hier bij alle sprekers tot uiting is gekomen.

Ik wil u toch al een persoonlijke evaluatie geven. Ik durf stellen dat we er absoluut in geslaagd zijn om de aandacht voor de cultuurprijzen te vergroten. In tegenstelling tot wat werd gezegd, vind ik dat er sprake is van ruime publieks- en mediabelangstelling, voorafgaand, tijdens en zeker volgend op het evenement. Dat vind ik uiterst belangrijk, omdat dit zeker de betrokken prijswinnaars, maar ook hun sectoren en het totale cultuurbeleid heel sterk ten goede komt, ook al wordt er wel eens schamper of wat zuur gereflecteerd.

Ik wil opmerken dat het me elke dag weer verbaast dat sommige mensen die beroepsmatig actief zijn binnen de cultuurwereld, of het nu gaat over journalisten of over cultuuractoren zelf, helemaal geen weet hebben van wat er in andere sectoren gebeurt. Vaak weten ze niet eens dat die sectoren bestaan. Ik ontmoet journalisten die elke dag over cultuur schrijven, maar er niet van op de hoogte zijn dat er zoiets bestaat als sociaal-cultureel werk. Ik vind dat verbijsterend, maar tenminste op een dergelijke avond weet men dat er zoiets bestaat als vrijwilligers, als de prijs voor de vrijwilliger wordt toegekend. Wat ik over journalisten zeg, zal trouwens ook wel gelden voor de hele samenleving. Ook in de cultuursector zijn er mensen die niet van elkaars bestaan weten.

Door de prijzen op één moment voor te stellen, brengen we tegelijkertijd een heel divers beeld van ons rijke cultuurlandschap. Geef toe: de combinatie van 'Ons kookboek' met Jan Lauwers en Viviane De Muynck, of Jeugd en Poëzie gekoppeld aan het Museum Dr. Guislain, levert onvermoede, maar prachtige synergieën op. Net deze mengeling, die weliswaar bevreemdt, maar tegelijkertijd ook de breedte en variatie van ons cultuurbeleid illustreert, is alleszins mij zeer dierbaar. Daarnaast zijn de Cultuurprijzen uniek als een moment waarop een ruime sector en zijn actoren op een feestelijk gebeuren bijeenkomen. De uitreiking van de cultuurprijzen blijkt ook immers werkelijk een feest. Ook aan dat feest kan nog heel wat verbeteren. Ik heb daar zelf suggesties over. We zullen proberen bij de vijfde editie de avond zelf nog te verbeteren, ook met aandacht voor de laureaten.

Wat de opmerking van de heer Vermeulen betreft: ik denk dat iedereen weet dat er achter de coulissen, toen er amper aandacht was voor de laureaten, wel enige collectieve schaamte was.

Het ene leidt naar het andere: mooie prijswinnaars, een heerlijk feest en dus ook grote ruchtbaarheid. Ik onder-

ken natuurlijk ook een aantal keerzijdes. Door het ruime aanbod en de grote verschillen in soortelijk gewicht verdwijnen sommige prijzen wellicht in de schaduw van andere. Ik besef bijvoorbeeld hoe moeilijk het is om de prijs voor de vrijwilliger in de media eenzelfde weerklink te geven als het erbetoon aan Raoul De Keyser. Dat is een realiteit. Wellicht is de prijs voor de vrijwilliger ook niet zo vanzelfsprekend in een eenmalig evenement. Het is organisatorisch niet evident om deze grote diversiteit te bundelen in een boeiend en beklijvend project. Deze moeilijkheden ervaar ik zowel bij de lange voorbereidingstijd (het zoeken, samenstellen en organiseren van de jury's) als bij de regie van de plechtigheid. Het is steeds een heikele evenwichtsoefening: voldoende aandacht en respect geven aan iedere laureaat, en er toch voor zorgen dat het geheel voldoende verteerbaar en onderhoudend blijft.

Ook over het soort en aantal prijzen heersen er verschillende meningen. Cultuurprijzen uitreiken is op zich al geen vanzelfsprekende zaak want cultuur is natuurlijk niet zomaar in meetbare, vergelijkbare stukjes op te delen. Disciplines zijn ruim en onderling verweven. Sommige sectoren zijn breed en diep, andere eerder beperkt en weinig verspreid. Onder andere daarom besliste ik vorig jaar, op basis van de evaluatie, om de prijs voor muziek onder te verdelen in drie categorieën. Misschien moeten we ook wat andere prijzen betreft die denkoefening eens maken.

Kortom, als antwoord op uw vraag hoe ik het nieuwe systeem van de Vlaamse Cultuurprijzen evalueer: mijn persoonlijke indruk is vooral positief. De verandering heeft haar doelstelling bereikt, maar er zijn zeker ook een aantal kanttekeningen bij te maken. En, zoals aangekondigd, voor een oefening ten gronde wacht ik op een systematischere evaluatie. Ook op de vraag naar mijn mening over het voorstel om de prijzen niet meer allemaal jaarlijks en allemaal samen uit te reiken, maar de uitreiking van de sectorprijzen te koppelen aan jaarlijkse evenementen, heb ik al min of meer geantwoord. Dergelijke opties hebben zeker voordelen, maar iedere keuze heeft ook nadelen.

Ik wil hoopvol afsluiten. Het is een rijke en gelukkige samenleving die beschikt over zoveel topkwaliteit om zoveel prijzen aan te kunnen geven; het is een rijke en gelukkige samenleving die ook in staat blijkt en bij machte is om zoveel prijzen en erkenning te schenken.

De voorzitter: De heer Vanackere heeft het woord.

De heer Steven Vanackere: Ik wil zeker de zalvende toon van het antwoord, toch op het einde, niet verbreken, en de zalvende toon van de heer Loones al evenmin. Het antwoord stelt mij gerust. Men zou de indruk kunnen hebben dat ik met mijn vraag van plan was om te zeggen dat men de hele prijsuitreiking in de vuilnisbak moest

gooien. Als de minister vandaag zegt dat ze ernstig wordt geëvalueerd, voel ik aan dat het hier door niemand tegen-geproken basisprobleem ernstig wordt genomen.

Ik geef één voorbeeld: over de museumprijs, die is toegekend aan het Museum Dr. Guislain, verscheen niet één artikel. En dat terwijl wij hier langdurig vergaderen over het gebrekkige participeren van veel mensen aan het museumbezoek en ons afvragen hoe we daar iets aan zouden kunnen doen. Het uitreiken van een prijs aan een verdienstelijk museum gebeurt op een zodanige manier dat er 's anderendaags en de week daarna in de media geen woord over wordt geschreven, behalve dan over wie de prijs heeft gewonnen. Er staat geen woord over waar- over het museum gaat, waar het is, hoe je er naartoe kunt. Dat is een probleem. Ook dat er over de heer Lauwers alleen maar stukken zijn verschenen die te maken had- den met allesbehalve zijn prestaties, is jammer. Niemand rond de tafel, en zeker de minister niet, heeft tege- sproken dat we daarover moeten interpellieren.

Ik wil het idee om de cultuurprijzen opnieuw aan grote momenten vast te koppelen zeker niet als een alleen- zaligmakend idee naar voren schuiven. “La vie est un éternel recommencement”: je moet niet altijd willen uitvinden wat er vroeger al was. Van de versnippering naar het bundelen: dat heeft zeker een voordeel gehad. Maar ik voel ook wel aan dat iedereen zich afvraagt wat het effect is in termen van mediatisering en het bekend- maken van een aantal van die prijswinnaars. We kunnen het er misschien samen over eens zijn dat dit nog verbe- terbaar is. Ik neem met genoegen akte van het voorne- men van de minister om daarop het accent te leggen. Misschien heeft de heer Vermeulen gelijk als hij stelt dat we moeten beginnen met niet te veel te willen verande- ren bij de volgende prijzen. We moeten ervoor zorgen dat de stabiliteit van het evenement op zich al voldoende is om te maken dat men over iets anders schrijft dan over het feit dat men weer een nieuwe formule heeft gevonden. Ik geef dan ook eerlijk toe dat ik niet zou willen dat mijn vraag om na te denken over hoe je het anders zou doen, volgend jaar hét onderwerp is. Daarom stel ik nú de vraag.

Mijnheer de minister, u denkt er wel over na maar u stapt toch niet echt af van de logica van de gebundelde prijsuitreiking. Ik wil daarin meestappen, maar dan re- ken ik er toch echt op dat een volgende editie rekening houdt met de evaluatie. U zegt dat de opbrengst aan media-artikelen toch niet zo mager is. Ik vind de kwali- teit ervan, wanneer ik die beoordeel op de mate waarin men aandacht heeft geschonken aan de individuele lau- reaten, toch niet echt formidabel. Dat moet volgend jaar echt beter kunnen en ik wens u daar alle geluk mee.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Ik herinner mij een artikel in De Morgen van enkele weken voor de prijsuitreiking, waarin

alle genomineerden werden vermeld. Voor de museum- prijs moet je naar gecombineerde situaties gaan. Die prijs zal ook worden megedragen als een eretitel. Vanuit het bekroonde museum zelf kun je dan zeer goed initiatieven nemen.

Als er nog eens een aparte museumprijs zou worden uitgereikt: de gemeente Koksijde heeft haar Duinen- abdij vernieuwd voor 10 miljoen euro, en volgend jaar openen wij het Visserijmuseum, waar we een stuk van de Antwerpse collectie hopen te krijgen. *(Opmerkingen van de heren Vanackere, Caron en Vandenbossche)*

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over de mogelijke afbraak van het Toyo Ito-paviljoen in Brugge

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mijnheer de minister, de voor- bije weken was er een discussie over het Toyo Ito- paviljoen in Brugge. Er waren initiatieven van voor- en tegenstanders van de sloop. De vzw Archipel, destijds de inspirator en initiatiefnemer voor het paviljoen, organiseerde een petitie voor het behoud; de West- Vlaamse Gidsenkring organiseerde een enquête; uzelf haalde op uw weblog fel uit naar de controversiële beslissing van het Brugse stadsbestuur om het pavil- joen af te breken; ook onze dierbare collega Bart Caron mengde zich in het strijdgewoel; en als kers op de taart droeg ook nog Toyo Ito zelf zijn steentje bij.

De burgemeester van Brugge, Patrick Moenaert, houdt echter voet bij stuk. Ondanks zijn verontwaardiging in 2005 over een mogelijk project van Toyo Ito in Gent, omdat Brugge al beschikte over een pareltje van deze man. Vanwege die verontwaardiging verwondert zijn standpunt mij heel erg. Het paviljoen is volgens de Brugse burgemeester niet bestemd voor de eeuwigheid. Het vertoont verouderingsverschijnselen en is bescha- digd. Dus moet het verdwijnen.

Ik verwijs hier naar andere belangrijke paviljoenen, ge- bouwen en bouwwerken die ook niet voor de eeuwigheid waren bestemd, zoals het Atomium en de Eiffeltoren.

Minister Bert Anciaux: En het Koninklijk Paleis.

De heer Kurt De Loor: Dat laat ik voor uw rekening, mijnheer de minister. Achteraf blijkt dan de grote waar- de van deze tijdelijke gebouwen. Het stadsbestuur van Brugge had nochtans in 2002 beslist om het paviljoen

definitief te behouden. Blijkbaar is men daar nu van mening veranderd. Over de voors en tegens en over de vraag of het kunstwerk daar past en over de zin en onzin van moderne architectuur kunnen we een eeuwigheid discussiëren. Maar het is wel een feit dat het paviljoen van Toyo Ito algemeen wordt beschouwd als een meesterwerk en als een mijlpaal in de hedendaagse architectuur. Ik zou er toch de nadruk op willen leggen dat de bouwtechnieken die voor dat paviljoen werden gebruikt, al inspiratie hebben gegeven aan andere gebouwen, waar ze diezelfde bouwtechnieken al met succes hebben toegepast.

Gegeven het feit dat een stadsbestuur zelfstandig en autonoom kan beslissen om een kunstwerk op het eigen grondgebied al dan niet te behouden, stel ik u, mijnheer de minister, de volgende vragen. Is het stadsbestuur, als het heeft beslist het kunstwerk te behouden, verplicht het te onderhouden? Indien niet, hebt u de mogelijkheid onderzocht om een dergelijke onderhoudsplicht decretaal te verankeren? Heeft het Brugse stadsbestuur contact met u opgenomen in verband met de plannen die het heeft met dit paviljoen?

Inmiddels is beslist om de beschadigde onderdelen van het paviljoen te archiveren in de depots van de Archeologische Dienst van Brugge. Aangezien u als minister ook al te kennen gaf dat u voorstander bent om het paviljoen te behouden, vraag ik u of u garanties hebt gekregen over de manier waarop die onderdelen zullen worden bewaard. Indien niet, welke oplossing voorziet u voor een goede bewaring? Hebt u de mogelijkheid onderzocht om het paviljoen op een andere locatie onder te brengen of tentoon te stellen? Hebt u de mogelijkheid onderzocht om het paviljoen zelf aan te kopen, niet in eigen naam maar in naam van de Vlaamse Gemeenschap, en het op die manier opnieuw tentoon te stellen?

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Het heeft mij ook verwonderd en verrast en eigenlijk ontsteld dat dit paviljoen zou verdwijnen. Afgezien van dit Brugse probleem rijst hier toch de vraag naar de vergankelijkheid van hedendaagse kunstwerken. Ik denk aan de prachtige manifestatie Beaufort, waarvan men nu zegt dat men haar zou moeten omvormen tot een soort aankoopbeleid van de gemeenten, waarbij elk jaar een gemeente een werk zou kopen. Wij, in de gemeente Koksijde, hebben een prachtig werk gekocht van Patrick Poirier: een enorm rood kruis op Ster der Zee, dat verwijst naar het grondplan van de Abdij Ten Duinen. Het staat voor de prachtige open ruimte van de zee en op het verlengde van de as van Sint-Idesbald naar Koksijde. Het staat daar op de juiste plaats, maar het staat daar meteen ook zeer teer en kwetsbaar. Het resultaat is dat het werk na vier jaar al roestplekken vertoont en dat we het volledig zullen moeten laten restaureren of een andere maatregel nemen, waarschijnlijk tot vreugde van enkele mensen die vanuit hun appartement opnieuw zicht

op zee zullen hebben. Alles draait om centen. Het probleem van de verplichting tot onderhoud en de bijhorende financiële verbintenissen is veel breder dan de vraag over het Toyo Ito-paviljoen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Zoals u wellicht hebt vernomen, was ik geschokt door de berichtgeving dat het paviljoen van Ito zou verdwijnen uit zijn 'natuurlijke biotoop' waarvoor de architect dit prachtige staaltje van hedendaagse creatie had ontworpen. Het zal u dan ook niet verwonderen dat de plannen met het paviljoen ter sprake zijn gekomen op het bilaterale overleg dat ik had met de stad Brugge en met de burgemeester op 5 februari 2007. Dit overleg zal op 20 februari worden voortgezet. Dat is vijf jaar na 20/02/2002 om 20.02 uur, de opening van het culturele jaar Brugge 2002.

Laat ik duidelijk stellen dat het paviljoen in de strikte betekenis van het woord eigendom is van de stad, ook al vind ik dat dit merkwaardige bouwwerk intussen is gaan behoren tot het collectieve geheugen – en dit niet alleen van de Bruggelingen. En ook al was het bouwwerk initieel niet geconcipieerd voor de eeuwigheid – al wil ik hierbij opmerken dat wel meer tijdelijke gebouwen een permanente vergunning krijgen – dan kan toch de vraag gesteld worden of deze creatie het niet verdient om op een correcte manier een reallocatie te krijgen. Het staat er nu prachtig, maar het is erg kwetsbaar door de inwerking van het zilte water.

Ondertussen werd ook Vlaams Bouwmeester Marcel Smets in het overleg betrokken. De kernvraag is en blijft in hoeverre de betekenis van de tijdelijkheid van het paviljoen en zijn efemere karakter moet resulteren in een verdwijnen. Het klopt dat juist door zijn eigentijdse vormgeving het paviljoen verwijst naar de tijdelijkheid van het hedendaagse, in vergelijking met het beladen verleden van de plek. Het kwetsbare en vluchtige van Ito's bijdrage is precies daarom zo effectief, omdat het ons door zijn contrastwerking attent maakt op het blijvende van de omgevende stad. Niet voor niets noemt met het de carwash van de gouverneur, omdat het vlakbij de gouverneurswoning ligt.

Een mogelijke denkpiste zou dan ook kunnen zijn om het paviljoen van Ito niet te vervangen door een permanente nieuwe pleininrichting van de Burg, maar door een nieuw tijdelijk paviljoen of installatie van een goed geselecteerde, vooraanstaande, eigentijdse architect of kunstenaar. Dit initiatief zou dan de tweede van een reeks 'tijdelijke' ingrepen kunnen zijn waarbij men telkens opnieuw een cultureel aantrekkingspunt creëert dat de waarde van de plek onderstreept. Ook deze denkpiste wordt de komende weken in overleg met de stad Brugge en de Vlaamse Bouwmeester verder onderzocht. Zoals eerder gezegd, heb ik een overleg ge-

pland met burgemeester Moenaert op 20 februari aanstaande, waarop we hierover verder zullen overleggen.

De burgemeester, bij monde van zijn cultuurbeleidscoördinator, heeft mij intussen verzekerd dat de afgebroken onderdelen van het paviljoen ondergebracht zullen worden in de depots van de archeologische dienst. Deze oude pakhuizen op de site van de oude gistfabriek werden in 2006 door de stedelijke musea in gebruik genomen als opslagruimte voor niet-kwetsbare materialen zoals de collecties archeologie en rijtuigen. De pakhuizen zijn in goede staat en uiteraard tocht- en vochtvrij. Ze zijn beveiligd tegen inbraak en brand. Er is alvast geen enkel probleem om het paviljoen daar in een goede staat te bewaren.

Er is dus nog geen definitief verdict gevallen over het paviljoen. Het bouwwerk van Ito wordt niet vernietigd en de gesprekken de komende weken zullen uitwijzen in welke richting naar een adequate oplossing wordt gezocht. Ik zal, op verzoek van de burgemeester, deze gesprekken vanop de eerste rij volgen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Ik stel mijn hoop op uw afspraak met het stadsbestuur en op de verschillende denkpijlers die tot nu toe gelanceerd zijn. Ik wijs ook op het belang van de hedendaagse en experimentele architectuur en de manier waarop die inspirerend heeft gewerkt voor andere architecten. De bouwtechnieken die daarbij werden toegepast, zijn ondertussen al in meerdere grote gebouwen toegepast. De standpunten van de bouwmeesters daarover, zowel de huidige, de heer Smets, als de vroegere, de heer Van Reeth, zijn bekend. Als het niet op die plaats kan blijven, dan is een relocatie een must.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Het is goed dat hierover wordt gediscussieerd. Ik wil in herinnering brengen dat de discussie over dit paviljoen, maar ook over hedendaagse architectuur in Brugge niet zo eenvoudig is. Het is daarom goed dat dit parlement daar aandacht aan besteedt. Zonder al deze tussenkomsten zou de discussie over het behoud van het paviljoen of de vervanging door andere tijdelijke constructies van hoge architecturale kwaliteit, nooit op die manier gevoerd zijn. Ik dank u, mijnheer de minister, dat u daar mee een duwtje aan geeft. Zo krijgen we geen terugval in een mercantiele en simpele oplossing en is de kans groot dat we een betere oplossing krijgen dan het realiseren van een verdwijnende en blijvende tijdelijkheid. Die idee is mee geformuleerd door journalist Van Synghel van De Standaard.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Kurt De Loor tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport en Brussel, over het ontbreken van permanente terreinen voor lawaaierige sporten in Vlaams-Brabant en in Oost- en West-Vlaanderen

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, van Ito naar motorcross is maar een kleine stap. Zondag 18 februari start het nationale motorcrossseizoen in Grobbendonk. Dit dossier is al een aantal keren aan de orde gekomen. Desondanks en ondanks de onderzoeken zijn er tot vandaag nog altijd weinig terreinen waar op een legale manier kan worden getraind. Dat is nochtans noodzakelijk als we onze nationale motorcrosstraditie in ere willen houden.

De opdracht was om te beschikken over vijftien permanente terreinen voor luidruchtige sporten, gespreid over de verschillende provincies. De provincies kregen tot april 2005 de tijd om voorstellen in te dienen. Er was ook een aantal per provincie vastgesteld. Voor Vlaams-Brabant ging het om één terrein. Voor een aantal provincies ging het om vier terreinen.

Uiteindelijk werden zeven locaties in Antwerpen en Limburg erkend. In de andere provincies, Vlaams-Brabant, Oost- en West-Vlaanderen zijn tot vandaag nog geen locaties gevonden. Het is nu windstil in dit dossier, wat niet positief is voor de motorcrosssport. Vlaanderen was in het verleden een kweekvijver voor wereldkampioenen, zoals Eric Geboers, Harry en Stefan Everts, Joel Smets en ik vergeet er zeker nog. Er steken nieuwe talenten de kop op, waaronder Kevin Strijbos en Steve Ramon, maar ook duizenden recreatieve motorcrossers moeten nu vaak lange afstanden afleggen om te kunnen trainen.

Mijnheer de minister, wat is de huidige stand van zaken in het dossier van de permanente terreinen voor de motorcrosssport? Hebt u initiatieven genomen om bijvoorbeeld met een stappenplan te werken? Daarmee bedoel ik minimum één terrein per provincie. Kan dat provinciaal terrein dan liggen in de buurt van een plek met veel omgevingsgeluid, zodat het motorengeluid wordt geabsorbeerd? Ik denk aan havens en heel grote industrieterreinen.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Mijnheer De Loor, u hebt overschot van gelijk als u zegt dat ondanks jarenlange discussies en onderzoeken er nog steeds te weinig terreinen zijn waar op een legale manier kan worden geoefend. Van de 63 permanente oefencircuits in 1990 waar motorcrossers hun sport konden beoefenen, blij-

ven er nu slechts 7 over. De oorzaak hiervan is een combinatie van de wetgeving op de Ruimtelijke Ordening en de milieuwetgeving. Ook de organisatoren van eenmalige evenementen botsen op de strenge Vlaamse wetgeving.

Al in 2002 diende het Vlaams Belang een voorstel van resolutie in betreffende de vrijwaring van de motorcrosssport. Ondertussen werden ook talrijke vragen om uitleg over locaties voor permanente motorsportterreinen en andere lawaaierige sporten, zoals kleiduifschieten en modelvliegen, ingediend bij de ministers Keulen, Van Mechelen en Anciaux. Ik moet tot mijn spijt, samen met de heer De Loor, vaststellen dat we vijf jaar later nog steeds geen vooruitgang hebben geboekt, met uitzondering van de provincie Antwerpen en Limburg. Het tekort aan crossterreinen veroorzaakt nog steeds tal van problemen. Zo is er een probleem van overbevolking op de weinige crossparcoursen, wat leidt tot problemen inzake veiligheid. Beroepscrossers worden bijvoorbeeld verplicht samen te crossen met liefhebbers, jongeren moeten samen crossen met volwassenen enzovoort. Bovendien noodzaakt het kleine aantal terreinen tot verre verplaatsingen van de motorcrossers en leidt het spijtig genoeg tot wildcrossen.

Een behoefteonderzoek heeft aangetoond dat er een grote behoefte is aan een extra aantal circuits, niet alleen motorcrosscircuits maar ook snelheidscircuits. Dat is onlangs nog gebleken op de persconferentie van de Motorcycle Action Group, afgekort MAG. In Vlaanderen zijn er zo'n 14.000 motorcrossers: 9.000 sportbeoefenaars, aangevuld met ongeveer 5.000 liefhebbers die niet zijn aangesloten bij een club. Die mensen hebben behoefte aan voldoende infrastructuur om hun sport op een behoorlijke manier te kunnen uitoefenen.

Daarom was en is het Vlaams Belang er vragende partij voor dat de Vlaamse Regering in overleg met de motorcrossfederatie dringend de nodige maatregelen zou nemen om het probleem van het nijpende tekort aan circuits voor de beoefening van de motorsport op te lossen. Ons voorstel van resolutie werd destijds in de commissie voor Sport door alle partijen verworpen. In de plenaire vergadering van 14 januari 2004 werd zelfs ons voorstel voor het aanvatten van de bespreking over de vrijwaring van de motorcrosssport niet ingewilligd, ook niet door de heer De Loor. Nu komen reclamanten dat er te weinig motorcrosssterreinen zijn en dat motorcrossers vaak naar het buitenland moeten uitwijken om te kunnen trainen, vind ik niet erg consequent. Maar ja, we zijn blij met elke bekeerling, van welke partij ook, die samen met ons wil ijveren voor voldoende en geschikte permanente terreinen voor lawaaierige sporten.

Het wordt de hoogste tijd dat de Vlaamse Regering, en zeker de betrokken ministers Anciaux en Van Mechelen, eindelijk eens knopen doorhakken en hun verantwoorde-

lijkheid opnemen zodat ook de provincies Oost- en West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant, kunnen beschikken over voldoende terreinen voor lawaaierige sporten. Daarvoor is het de hoogste tijd.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mijnheer de voorzitter het is niet mijn bedoeling om mijn gal te spuwen, ik wil op een constructieve manier naar oplossingen zoeken. Het laatste wat me ooit zal overkomen, is bondgenoten zoeken bij het Vlaams Belang en me bekeren.

De voorzitter: De heer Loones heeft het woord.

De heer Jan Loones: Mijnheer de voorzitter, We hadden bijna een motorsportterrein in Koksijde aan het oud munitiedepot. Door zeer breed protest, onder meer aangevoerd in het krantje van het Vlaams Belang, is het plan afgevoerd.

Mijnheer de minister, dat dossier loopt inderdaad al lang. Er zijn overal verdedigers. Ik herinner me de tijd toen we in het landelijke Alveringem ons eigen motorcrosssterrein hadden. Daar gingen we met onze vrienden trainen. Ik ben zelf een motorcrossliefhebber, je zult er overal verdedigers van vinden. Dit dossier zit echter in een verkeerde sfeer, alleen al door de naam 'lawaaierige sporten'. Zet dat maar eens op een agenda, dan krijg je de hele omgeving, tot 2 kilometer verder, tegen. Dat is de reden waarom het er in West-Vlaanderen niet is gekomen. Ik denk dat die terreinen echt nodig zijn, onder meer voor opleiding en dergelijke. Ook de MAG ijvert voor opleidingsterreinen. We moeten het uit de sfeer van louter lawaai halen en we moeten het misschien ook aan uren koppelen.

Kleiduifschieten lijkt me veel hinderlijker dan het zachte Bultacogeruis, zoals Paul Snoek het beschrijft in zijn boeken. Het kleiduifschieten is een storend lawaai. We moeten misschien denken aan het uit elkaar halen van dergelijke sporten en motorcross apart bekijken, en dat samen met de opleiding voor crossers.

Ik had de opdracht van mijn fractievoorzitter de heer Peumans, om over de Limburgse situatie te spreken. Daar zijn vier terreinen en dat is dan weer van het goede te veel. Mijnheer de minister, u hebt in de procedure de locaties bepaald. Blijft u betrokken bij het vervolg, namelijk het verlenen van de vergunningen? In het besluit over de lawaaierige sporten zijn zeer strenge normen bepaald. Wie geeft de vergunningen? Wordt dat opgevolgd?

De voorzitter: De heer Stassen heeft het woord.

De heer Jos Stassen: Mijnheer de voorzitter, dit dossier komt regelmatig terug. Afhankelijk van de com-

missie, krijg je andere tonen te horen. Het dossier wordt altijd verdedigd als het algemeen is, maar het wordt meestal een groot probleem als het over concrete dossiers gaat. Ik kan u er een aantal opnoemen waar er vandaag problemen zijn.

Ik kan, naast het voorbeeld van Nieuwpoort, ook het voorbeeld van Wetteren of Oosterzele geven. Daar is een beweging van mensen ontstaan, waar alle politieke partijen bij betrokken waren, ook de politieke partij van de heer Huybrechts. Het is gemakkelijk om hier een aantal uitspraken te doen, om daarna geconfronteerd te worden met lokale acties.

Ik vind het moeilijk en moedig om een aantal voorstellen te doen. Ik blijf voor Oost-Vlaanderen zeggen dat er in de Gentse Kanaalzone en op de Antwerpse Linkeroever plaatsen zijn waar weinig mensen wonen en waar de eerstkomende jaren niet veel zal worden gebouwd en waar dus een tijdelijke oplossing kan worden gevonden. Ik weet dat het maar een tijdelijke oplossing is, maar dan kan men – hoewel ik weet dat men voor Linkeroever waarschijnlijk een aantal milieujongens tegen zal krijgen – op zijn minst een aantal oplossingen vinden. Maar ook daar kan ik nu al aangeven welke mensen van het Vlaams Belang waarschijnlijk zullen protesteren tegen dat voorstel.

Ik vind het heel gemakkelijk om hier een algemene beschouwing te maken. We weten dat, in het dichtbevolkte Vlaanderen, er altijd protesten zullen zijn. Genk is de grote uitzondering. Daar is er weinig discussie, want het terrein is omgeven door bos dat het lawaai beperkt. Maar in Maaseik is er, bijvoorbeeld in Waterloos, een heel grote discussie over het permanente parcours.

Zorg voor een goede oplossing, maar als het over concrete dossiers gaat, weet ik wat er zal gebeuren, zeker als er mensen in de omgeving wonen. Ik kan dat best begrijpen, want het is niet leuk om naast een parcours te wonen en alles voorbij te zien razen.

De voorzitter: Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux: Mijnheer de voorzitter, we hebben in deze commissie de gewoonte om te zoeken naar oplossingen. Mijnheer Huybrechts, ik vind het een beetje goedkoop om hier straf uit de hoek te komen, maar lokaal is het anders. U geeft hier een aantal partijpolitieke, goedkope opmerkingen, maar op het terrein wordt helemaal geen medewerking verleend, maar ik verwacht dat ook niet.

Mijnheer Stassen, ik ben het met u eens dat het een moeilijk dossier is. Ik denk dat er in het verleden ook een aantal fouten zijn begaan en dat sommigen zich er te gemakkelijk vanaf hebben gemaakt. Provincies hebben voorstellen gedaan waarvan ze zeker wisten dat er geen

maatschappelijk draagvlak voor was, om er zich op die manier vanaf te maken.

Ik wil wel een oplossing. Ik denk dat die niet bestaat uit het afleggen van straffe en algemene verklaringen, maar uit het zoeken op het terrein naar een aantal mogelijkheden.

Ik heb me geëngageerd om, buiten de zeven omlopen die we voorlopig hebben aangeduid als mogelijke terreinen, ook in Vlaams-Brabant, Oost-Vlaanderen en West-Vlaanderen op zoek te gaan naar minimaal één extra terrein per provincie en, waar mogelijk, zelfs twee. Ik denk dat ze gezocht kunnen worden, maar ik denk dat we daarvoor moesten wachten tot na de gemeenteraadsverkiezingen en de installatie van de nieuwe gemeenteraden en schepencolleges om enige kans op slagen te hebben. Met die zoektocht zijn we op dit ogenblik bezig.

Mijnheer De Loor, met haar beslissing van 23 december 2005 heeft de Vlaamse Regering, op mijn voorstel, inderdaad zeven locaties erkend als permanente omlopen met trainingsfaciliteiten voor gemotoriseerde sporten. Deze terreinen liggen in de provincies Limburg en Antwerpen. Voor drie van deze terreinen is de erkenning voorlopig, omdat er nog enkele randvoorwaarden moesten worden vervuld. Recent contact met de provinciale verantwoordelijken leert mij dat hiervan op lokaal en provinciaal niveau werk wordt gemaakt. Ik ga er dan ook vanuit dat deze terreinen, waarvan Genk en Balen volop in exploitatie zijn, snel opnieuw kunnen worden geëngendeerd op de Vlaamse Regering om de voorlopige erkenning om te zetten in een definitieve.

Op het moment dat we die beslissing nemen, moet natuurlijk nog de vergunningsprocedure worden doorlopen en moeten de terreinen zowel voor Ruimtelijke Ordening als Leefmilieu alle nodige vergunningen verwerven om een definitieve exploitatievergunning te krijgen. Bij het aanduiden van de terreinen is er natuurlijk al ernstig overleg en samenwerking geweest met Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu.

De andere drie provincies hadden in 2005, zoals de procedure het voorschreef, ook voorstellen gedaan met locaties voor de mogelijke inplanting van permanente terreinen. Maar de Vlaamse Regering heeft geen enkel van die voorstellen kunnen overhouden, omdat overal het lokaal maatschappelijk draagvlak ontbrak. Ik vind dat essentieel. Men kan wel een terrein aanduiden, maar als er geen lokaal maatschappelijk draagvlak is, weet men dat er binnen de kortste keren problemen komen en kan men vergeten dat het permanente terreinen worden.

Er werd gesproken over lawaaierige sporten. Dat is zo, maar dat moet ook genuanceerd worden. Er zullen wel

lawaaiërie momenten zijn, maar men heeft soms de indruk dat er 24 uur op 24 gecrost zal worden. Dat is ook niet de bedoeling en het is ook niet elke dag van de maand, want er worden sterke regels over afgesproken.

De regering heeft toen wel beslist dat ik als minister van Sport de opdracht kreeg om “in de provincies Vlaams-Brabant, Oost- en West-Vlaanderen via verder onderzoek en overleg te streven naar minimaal één locatie die erkend kan worden en waarvoor een voldoende maatschappelijk draagvlak bestaat”.

We hebben altijd gesteld dat er een precair evenwicht moet worden gezocht tussen het recht om een sport te beoefenen en het recht van eventuele omwonenden op een niet-verstoorde leefomgeving. Bovendien zijn er een heleboel criteria met betrekking tot ruimtelijke ordening en leefmilieu, zoals afstandsregels en bestemmingszones, waarmee rekening moet worden gehouden om locaties in aanmerking te kunnen nemen voor erkenning.

Wat is er intussen gebeurd? Tijdens het voorbereidende werk hebben de provincies heel wat potentiële locaties in kaart gebracht. Daarbij hebben ze al rekening gehouden met de te hanteren criteria. Maar door deze procedure te volgen, is er op heel wat plaatsen commotie en ongerustheid gegroeid. Waar er sprake is van de mogelijke inplanting van een terrein, ontstaan meestal onmiddellijk actiegroepen om tegen of voor te ageren. Die polarisering leidt uiteraard gemakkelijk en snel tot gedeeltelijk gekleurde informatie of desinformatie.

Volgens heel wat van de mails en brieven die mij bereikten, veronderstellen buurtbewoners dat de Vlaamse overheid door permanente terreinen te erkennen, de mogelijkheid zou creëren om bij wijze van spreken 7 dagen op 7 gedurende 24 uur lawaaisporten te beoefenen. Daarom wil ik nu in overleg met de lokale overheid en de plaatselijke bevolking aftasten wat de mogelijkheden zijn betreffende de locaties en wat het lokaal draagvlak is.

U begrijpt dat het hiervoor in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen niet het beste moment was. Nu de nieuwe gemeenteraden geïnstalleerd zijn, lijkt mij de tijd wel rijp. Ik heb een offerte uitgeschreven om een bureau te zoeken dat deze bemiddelingsrol voor zijn rekening wil nemen. Maar ik besef dat ook stille diplomatie van mijzelf en mijn diensten nodig zal zijn.

Kan een dergelijk provinciaal terrein eventueel worden ingeplant in de omgeving van bijvoorbeeld havens of industriegebieden? Die optie is misschien logisch, maar zeker niet evident. Zo is er een bestemmingswijziging nodig door middel van een ruimtelijk uitvoeringsplan. Een zeehavengebied is voorbehouden voor zeehaven- en watergebonden activiteiten. Een permanent terrein voor lawaaiërie sporten is een ander verhaal en een ander

concept. De havenbedrijven zijn er als beheerder van deze terreinen zeker niet toe geneigd om deze gronden voor te behouden voor gemotoriseerde sporten. Dergelijke gronden zijn daarenboven duur en dat schrikt uiteraard eventuele exploitanten af.

In mijn zoektocht naar permanente terreinen voor lawaaiërie sporten werden een aantal locaties in zeehavengebied onderzocht, zoals terreinen van Arcelor in de Gentse haven en terreinen in de Waaslandhaven. Ze werden niet weerhouden om de redenen die ik zojuist heb aangehaald, zoals problemen bij Ruimtelijke Ordening en bij de havenlobby.

Tijdelijke activiteiten zouden theoretisch tot de mogelijkheden kunnen behoren. Maar dan is uiteraard een akkoord met de beheerder van de gronden nodig en de praktijk bewijst dat dit moeilijk te verkrijgen is. Hoewel bepaalde restgebieden al jarenlang onaangeroerd liggen, blijft de eigenaar die locaties in de eerste plaats beschouwen als mogelijk uitbreidingsgebied. Jullie kennen zelf wel voorbeelden van locaties in havens die zich hiertoe lijken te lenen, maar ook vanuit Ruimtelijke Ordening is men niet echt geneigd om hier snel op in te gaan.

Deze optie is maar tijdelijk en toch moet ook dan de potentiële exploitant voldoende garanties krijgen dat zijn initiatief rendabel kan worden gemaakt. Een terrein aanleggen en er eventueel een tijdelijke constructie inrichten, vergt onvermijdelijk een aantal investeringen. Bovendien moeten er planologisch eveneens initiatieven worden genomen.

Om nu concreet in te gaan op uw derde vraag, kan ik stellen dat de inplanting van permanente terreinen in de omgeving van havens en bedrijfengebieden voor mij wel een optie blijft. Een permanent terrein dient onder meer goed ontsloten te zijn met minimale hinder en geluidshinder voor omwonenden. Vandaar dat de omgeving van havens en bedrijventerreinen mogelijk geschikt is. Bij de opmaak van de inrichtingsplannen voor een nieuw bedrijventerrein of havengebied zou een permanent terrein mee kunnen worden opgenomen. Dat kan uiteraard pas als er locaties zijn aangeduid. Als mogelijke hinderpaal zie ik de hypotheek die de inplanting van dergelijk terrein pal naast een havengebied of bedrijventerrein kan leggen op de eventuele uitbreiding van dat gebied. Maar ook die afwegingen moeten worden uitgeklaard door het bureau dat de mogelijkheden verder gaat onderzoeken.

Wees gerust, op mijn kabinet behandelt mijn specialist Ruimtelijke Ordening het dossier, omdat ik denk dat het een kwestie is van locaties zoeken op het terrein zelf en, in het grootste geheim, met de betrokkenen te bekijken of we met concrete invullingen een breed draagvlak kunnen creëren.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Bedankt, mijnheer de minister, voor dit positieve antwoord. Ik heb belangrijke zaken gehoord, zoals het inrichten van één terrein per provincie. Dat is inderdaad een grote stap vooruit. Het is ook belangrijk om een evenwicht te vinden tussen het belang van de sportsector en het lokaal maatschappelijk draagvlak. Motorcrossers moeten hun sport kunnen beoefenen en omwonenden mogen niet gehinderd worden in hun leefgewoontes. Het allerbelangrijkste is dat we een oplossing zoeken. U bent daarmee begonnen in uw uiteenzetting. Het doel van mijn vraag was om te kijken of er nog verder aan wordt gewerkt. Het stemt enorm tevreden. Ik wil u dan ook danken voor de inspanningen die al gebeurd zijn, en die nog zullen moeten gebeuren, om oplossingen te vinden.

De heer Jan Loones: Ook ik ben positief. Het is goed om oude dossiers niet definitief af te schrijven, want er zijn intussen gemeenteverkiezingen geweest.

Ik denk ook dat we ons niet mogen laten binden door de huidige bestemming van de ruimtelijke ordening, want dan zal het nergens mogelijk zijn. Je hebt daar immers recreatiegrond voor nodig, en recreatiegrond aan de kust is bijzonder duur. Je kunt dus bijna alleen nog in landbouwzones of in industriezones terecht komen.

Als we dan praten over havengebieden, is Duinkerke een prachtig voorbeeld. In Duinkerke is er binnen het havengebied, nabij Gravelines, een zeer uitgebreid terrein met veel cliënteel. Ik weet niet of het een permanent terrein is, maar het ziet er in elk geval zo uit. Misschien komt er dan wel protest tegen, maar je mag vooraf niets uitsluiten als mogelijk gebied.

Voor Zeebrugge zullen de natuurwaarden in elk geval belangrijker zijn dan de industriewaarden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
